

rijksuniversiteit
groningen

faculteit gedrags- en
maatschappijwetenschappen

De relaties tussen ouderlijke opvoedstijl en interetnisch contact met mondiale identiteit

Wat is de invloed van ouderlijke opvoedstijl en interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit?

Naam: Sara Koppens

Studentennummer: S4498275

E-mailadres: s.e.koppens@student.rug.nl

Begeleider: Rita Smaniotto

Tweede corrector: René Veenstra

Inleverdatum: 4 juni 2025

Abstract

Wereldwijd zijn er collectieve problemen waar iedereen mee geconfronteerd wordt, bijvoorbeeld de klimaatcrisis. Om deze collectieve problemen op te kunnen lossen, is er samenwerking nodig (De Psycholoog - Nederlands Instituut voor Psychologen, 2023). Deze samenwerking kan ontstaan uit een *mondiale identiteit*: de identificatie met mensen over de hele wereld ongeacht afkomst, religie of nationaliteit (McFarland et al., 2013). Individuen met een sterke mondiale identiteit ervaren minder problemen bij gedragsaanpassingen als ze bijdragen aan de oplossing van een collectief probleem (Hamer et al., 2022). Daarom is er begrip nodig over de ontwikkeling van een mondiale identiteit om zo collectieve problemen op te lossen. Dit onderzoek richt op twee aspecten uit de jeugd van een individu die deze ontwikkeling kunnen beïnvloeden. Het eerste aspect betreft het effect van *opvoedstijl*. Het tweede aspect betreft het effect van *interetnische relaties*. Er wordt verwacht dat personen die zijn opgegroeid met een warme opvoeding, een sterkere mondiale identiteit ontwikkelen. Bij een warme opvoeding is er sprake van controle aan de hand van begeleiding en warmte (denk aan interesse, ondersteuning en milde disciplineren) vanuit de ouders naar hun kinderen (Ottoni-Wilhelm et al., 2013; Oliner & Oliner, 1989). Daarnaast is de verwachting dat meer interetnisch contact tijdens de jeugd de ontwikkeling van mondiale identiteit bevordert. Interetnisch contact omvat betekenisvolle ervaringen met mensen van een andere etniciteit (Dinesen & Sønderskov, 2015). Dit is onderzocht door een regressieanalyse uit te voeren op basis van data van het LISS datapanel, dat informatie verzamelt aan de hand van longitudinale vragenlijsten. De steekproef bestaat uit 280 respondenten. De resultaten ondersteunen de verwachting dat een warme opvoedstijl bevorderlijk is voor de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Dit laat zien dat ouderlijke opvoedstijl invloed heeft op de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Vervolgonderzoek kan hier op voortbouwen en focussen op andere aspecten van ouderlijke opvoedstijl. Er is geen ondersteuning gevonden voor de verwachting dat interetnisch contact tijdens de jeugd een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn theoretische aannames of methodologische beperkingen. Vervolgonderzoek is nodig om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen interetnische relaties in de jeugd en mondiale identiteit.

Inhoudsopgave

Abstract.....	2
Inleiding	5
Theorie	7
De invloed van opvoedstijl van de ouders op mondiale identiteit.....	7
<i>Ouderlijk opvoedgedrag</i>	<i>7</i>
<i>Normen en waarden</i>	<i>8</i>
De invloed van interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit.....	9
Controlevariabelen	10
<i>Geslacht.....</i>	<i>11</i>
<i>Herkomst.....</i>	<i>11</i>
<i>Opleidingsniveau van ouders.....</i>	<i>11</i>
Methoden	12
Beschrijving van het databestand en onderzoeksdesign	12
Operationalisaties van de variabelen	13
<i>Mondiale identiteit.....</i>	<i>13</i>
<i>Opvoedstijl van ouders.....</i>	<i>14</i>
<i>Ouderlijk opvoedgedrag</i>	<i>14</i>
<i>Ouderlijke pro-sociale waarden</i>	<i>15</i>
<i>Interetnisch contact tijdens de jeugd</i>	<i>15</i>
<i>Geslacht.....</i>	<i>15</i>
<i>Herkomst.....</i>	<i>16</i>
<i>Opleiding van ouders.....</i>	<i>16</i>
Analyse-opzet	16
Resultaten.....	18
Beschrijvende statistieken	18
<i>Univariate statistieken</i>	<i>18</i>
<i>Bivariate statistieken.....</i>	<i>19</i>
Modelevaluatie	21

<i>Modelfit</i>	21
<i>Modelassumpties, multicollineariteit en mogelijk invloedrijke punten</i>	22
Hypothesetoetsing.....	23
<i>Controlevariabelen</i>	23
<i>Hypothese 1</i>	24
<i>Hypothese 2</i>	25
Conclusie en discussie	26
Literatuurlijst	29
Bijlagen	33
Bijlage 1: Overzicht van de variabelen	33
<i>Syntax en output</i>	33
<i>Tabellen met univariate statistieken met en zonder missende waarden</i>	79
Bijlage 2: Uitgevoerde analyses	80
Bijlage 3: Modelassumpties, multicollineariteit en uitbijters	91
<i>Modelassumpties</i>	91
<i>Multicollineariteit</i>	92
<i>Mogelijke uitbijters</i>	92
Bijlage 4: Procesverslag.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Onderzoeksoptzet 17-02-25	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Inleiding en Theorieparagraaf 03-03-25	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Methodenparagraaf (incl Bijlage 1) + Herziene Inleiding en Theorieparagraaf 02-04-25	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Toelichtende tekst Methode	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Toelichtende tekst bij revisie inleiding en theoriehoofdstuk	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Resultaten (incl. Bijlagen 2 en 3) 02-05-25.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Conclusie en Discussie + Conceptversie 19-05-25	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Eindversie 04-06-2025	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Uiteindelijke conclusie proces.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Wereldwijd zijn er collectieve problemen waarmee men geconfronteerd wordt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de klimaatcrisis en migratie. Er is samenwerking nodig om dit soort collectieve problemen op te lossen (De Psycholoog - Nederlands Instituut voor Psychologen, 2023). Deze samenwerking kan bevorderd worden door mensen met een sterke mondiale identiteit. Individuen die deze sterke verbondenheid voelen met mensen over de wereld, zullen minder problemen ervaren bij gedragsaanpassingen ter bijdrage aan de oplossing van het collectieve probleem (Hamer et al., 2022). Zo ontstaan er zowel individuele acties, zoals korter douchen, als collectieve acties zoals grote klimaatacties. Het hebben van deze mondiale identiteit lijkt nu dus belangrijker dan ooit, maar hoe komt men aan deze identiteit?

“All humanity is one undivided, invisible family” de woorden van Ghandi verwijzen naar het gevoel van universele verbondenheid (McFarland et al., 2019). In de academische literatuur krijgt deze universele verbondenheid verschillende benamingen. Zo schrijven McFarland et al. (2013) over mondiale identiteit als een identificatie met alle mensen over de wereld, ongeacht hun afkomst, nationaliteit of religie. Psycholoog Alfred Adler geeft aan dat mensen met een *gemeinschaftsgefühl* geboren worden, maar dat het wel gevoed moet worden door anderen (Hagel et al., 2022). Oliner & Oliner (1988) noemen dit *extensiviteit*. Hierin is men bereid vrijwillig, zonder externe beloning, anderen te helpen terwijl ze zelf een risico nemen, ongeacht hun afkomst of religie. Dit gevoel van universele verbondenheid wordt ook wel *mondiale identiteit* genoemd. Deze term wordt in dit onderzoek gebruikt. Volgens Erikson (1959) is het begrip *identiteit* de manier waarop een individu zichzelf waarneemt ten opzichte van de omgeving. Een individu heeft dus een *mondiale identiteit* wanneer zij zich identificeren met mensen over de hele wereld en daarbij een gevoel van verbondenheid en betrokkenheid ervaren. Deze definitie wordt gebruikt in dit onderzoek.

Om wereldwijde samenwerking te bevorderen is de ontwikkeling van een mondiale identiteit belangrijk (Carabain et al., 2012). Een aantal onderzoeken beschreven reeds invloeden uit de jeugd op begrippen gerelateerd aan mondiale identiteit (Hagel et al., 2022; Oliner & Oliner, 1988; Munniksma, 2013). Dit onderzoek richt zich op twee aspecten uit de jeugd van een individu die van invloed kunnen zijn op ontwikkeling van mondiale identiteit. De aspecten komen voort uit twee onderzoeksgebieden. Het eerste aspect volgt uit onderzoek naar de effecten van opvoedstijl en vindt zijn oorsprong in de ontwikkelingspsychologie. Het tweede aspect komt voort uit onderzoek naar het effect van interetnische relaties en is zowel belangrijk begrip in de psychologie als de sociologie. Het parallel behandelen van deze

onderzoeksvelden resulteert in een duidelijk beeld over de invloed van opvoedstijl en interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit.

Het eerste aspect is de opvoeding die een individu heeft genoten. In de ontwikkelingspsychologie wordt er een onderscheid gemaakt tussen vier verschillende opvoedstijlen (Ottoni-Wilhelm et al., 2013). In dit onderzoek staat de autoritatieve opvoedstijl centraal. Deze opvoedstijl kenmerkt zich met een warm gedrag vanuit de ouders richting hun kinderen en door controle aan de hand van begeleiding (Ottoni-Wilhelm et al., 2013). Oliner en Oliner (1988) concludeerden dat extensiviteit vaak voortkomt uit een warme opvoeding. In gezinnen met een warme opvoedstijl is er vaak sprake van een goede familieband. Dit zorgt voor veel vertrouwen in ouders waardoor kinderen de waarden van de ouders overnemen. Ze bouwen hier een framework omheen en zijn gevoelig voor overtredingen hiervan. Wanneer zij gevraagd worden om te iemand helpen dan doen zij dit, omdat ze hun waarden serieus nemen (Oliner & Oliner, 1988). Ook Chase-Lansdale et al. (1995) hebben gevonden dat een goede basis voor pro-sociaal gedrag ligt in een autoritatieve opvoedstijl, omdat het voor een verhoogd empathisch vermogen zorgt.

Het tweede aspect is de ervaring van *interetnisch contact* tijdens de jeugd. Interetnisch contact is een term voor betekenisvolle ervaringen met mensen van een andere etniciteit, bijvoorbeeld goede gesprekken of vriendschappen (Dinesen & Sønderskov, 2015). Er is gebleken dat jongeren die positieve interetnische ervaringen hebben op school, ook een positievere houding ontwikkelen tegenover andere etniciteiten (Bekhuis et al., 2009). Volgens de *contacthypothese* van psycholoog Gordon Allport zorgt direct contact tussen verschillende groepen voor vermindering van vooroordelen (Bekhuis et al., 2009; Munniksma, 2013). Positief en intensief contact zorgt ervoor dat stereotypen niet bevestigd worden, waardoor deze worden aangepast (Munniksma, 2013). Allport benoemt hier vier criteria waarvan sprake moet zijn tussen de verschillende groepen: gelijke status; gelijke doelen; samenwerking en ondersteuning door autoriteiten (Bekhuis et al., 2009). Mensen met een etnisch diverse omgeving raken sneller bevriend met mensen van een andere etniciteit (Briggs, 2007), doordat stereotypen minder snel ontwikkeld worden (Munniksma, 2013).

De vraag die centraal staat in dit onderzoek is daarom: *Wat is de invloed van ouderlijke opvoedstijl en interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit?*

De inleiding wordt gevolgd door het theoretisch kader. Hier worden de concepten uitgebreider gedefinieerd. De relaties zullen worden onderbouwd met relevante theorieën, waarna er hypothesen volgen. Er wordt een regressieanalyse uitgevoerd om de hypothesen te toetsen.

Theorie

In deze paragraaf worden de gestelde hypothesen gepresenteerd. In paragraaf 2.1 staat de invloed van ouderlijke opvoedstijl op mondiale identiteit centraal. Hieruit volgt de eerste hypothese. Vervolgens komt in paragraaf 2.2 de invloed van interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit aan bod. De tweede hypothese volgt hieruit. Bij paragraaf 2.3 worden de controlevariabelen besproken. In Figuur 1 is het conceptuele model te zien.

De invloed van opvoedstijl van de ouders op mondiale identiteit

De verwachting is: wanneer ouders een warme opvoedstijl toepassen, ontwikkelen hun kinderen een sterke mondiale identiteit. Oliner en Oliner (1989) hebben gevonden dat mensen die een warme opvoedstijl hebben genoten, een sterke extensieve identiteit, ofwel mondiale identiteit, hebben. Zoals besproken in de inleiding, bij een warme opvoedstijl is warmte en controle aan de hand van begeleiding belangrijk (Ottoni-Wilhelm et al., 2013).

Bij beide onderdelen staat er een aantal opvoedgedragingen centraal. Ten eerste, ouders tonen interesse en zorgzaam gedrag tegenover hun kinderen en anderen. Daarnaast is er sprake van communicatie over verwachtingen en emoties. Bovendien is er milde disciplinerende met duidelijke redenering over verkeerd gedrag en de gevolgen van dit gedrag op anderen. Ook wordt er nauwelijks fysiek gestraft. Tot slot zijn er hoge standaarden over het helpen van anderen zonder daar een beloning voor te verwachten, ofwel *pro-sociale waarden*. (Oliner & Oliner 1989; Hagel et al., 2022). Deze opvoedstijl zorgt voor vertrouwen op basis van affectie (Oliner & Oliner, 1989).

Ouderlijk opvoedgedrag

Het opvoedgedrag van ouders is onderverdeeld in verschillende vormen van communicatie, namelijk communicatie over verwachtingen en de gevolgen van bepaalde gedragingen. Ook emotionele communicatie waarmee ouders ondersteuning tonen voor emoties valt hieronder.

De eerste vorm van communicatie gaat over de verwachtingen en regels van ouders. Ouders die gebruik maken van een warme opvoedstijl hebben vaak hoge verwachtingen met duidelijke regels, bijvoorbeeld het vermijden van telefoongebruik aan tafel. Hoge standaarden zijn bijvoorbeeld het helpen van anderen zonder daar een beloning voor terug te willen (Oliner & Oliner, 1988). Om verrassingen en onduidelijkheden te voorkomen spreken de ouders deze duidelijk uit naar hun kinderen. Wanneer gedrag van de kinderen afgekeurd wordt, dan is dit vaak op een milde manier en gepaard met duidelijke uitleg (Oliner & Oliner, 1988). Deze duidelijkheid geeft dat kinderen niet bang hoeven te zijn voor

onverwachts gedrag van hun ouders en dat de kinderen hun ouders leren begrijpen (Ottoni-Wilhelm et al., 2013). Dit zorgt voor een goede vertrouwensband tussen ouder en kind. Deze goede vertrouwensband met de ouders legt de basis om comfortabel nieuwe relaties te starten met andere mensen (Oliner & Oliner, 1988). Het zorgt ook voor een verhoogd (zelf)vertrouwen, wat de weerstand tegen nieuwe relaties verlaagt (Hagel et al., 2022). Dit kan resulteren in relaties met andere groepen, wat zorgt voor meer kennis en begrip voor hen. Uiteindelijk zorgt dit voor een grotere mondiale identiteit.

De tweede vorm van open communicatie betreft openheid over emoties. Kinderen die een groter empathisch vermogen hebben, komen vaak uit een gezin waar ouders gereguleerde emoties naar hun kinderen toonden (Spinrad & Eisenberg, 2019). Ouders laten bijvoorbeeld hun kinderen weten waarom zij blij of teleurgesteld zijn. Ouders nemen hier de rol aan van emotionele coaches, die hun kinderen hun eigen emoties en die van anderen leren herkennen (Leman & Bremner, 2019). Het bespreken van emoties en gevolgen van bepaald gedrag op anderen zorgt bij kinderen voor meer begrip over emoties (Spinrad, & Eisenberg, 2019). Daarnaast hebben ouders gesprekken over het ondersteunen van anderen en over empathie dit zorgt voor pro-sociaal gedrag (Carlo et al., 2007). Het pro-sociale gedrag in combinatie met het begrip voor anderen zorgt voor een sterkere mondiale identiteit (McFarland, et al., 2019).

Normen en waarden

Een ander onderdeel van een warme opvoedstijl zijn normen en waarden over het gedrag richting anderen. Bijvoorbeeld, de interesse in andere personen en de bereidheid tot het helpen van anderen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen het gedrag van hun naasten, waaronder hun ouders, voor een gedeelte overnemen. In de psychologie wordt dit *modelling* genoemd (Eisenberg et al., 2006). Ouders die pro-sociaal gedrag modelleren, zoals geld doneren aan goede doelen, zorgen ervoor dat hun kinderen dit later ook zullen doen (Ottoni-Wilhelm et al., 201). Ouders zijn hierin een rolmodel voor het kind. Wanneer ouders het belangrijk vinden om veel steun en interesse te vertonen richting anderen (waarden), en hierin de normatieve verwachting hebben dat hun kinderen dit ook doen, nemen kinderen dit gedrag waarschijnlijk over (McFarland et al., 2019). Extensief gedrag begint bij ouders die communiceren over verzorgende waarden en zelf verzorgend gedrag modelleren (Oliner & Oliner, 1988). McFarland et al. (2019) hebben gevonden dat normatieve invloeden van mensen dichtbij, zoals de ouders, een positieve invloed hebben op de pro-sociale houding van kinderen. Daarnaast behoort het modelleren van openheid voor nieuwe ervaringen en contacten van ouders bij een warme opvoedstijl. Open zijn voor nieuwe mensen en ervaringen kan ervoor zorgen dat kinderen positieve ervaringen beleven met mensen buiten hun eigen groep, waardoor zij meer begrip krijgen voor anderen (McFarland et al., 2012). In

combinatie met een omgeving waar ouders hun kinderen leren om rekening te houden met anderen, kan dit ook zorgen voor een grotere mondiale identiteit (Hagel et al., 2022; Ariely, 2016).

Samenvattend, kinderen zullen een sterkere mondiale identiteit ontwikkelen als: de normen en waarden van pro-sociaal gedrag duidelijk gemodelleerd worden; er sprake is van open communicatie over de regels en verwachtingen en als er openheid is over de emoties van het kind en anderen. Het is hierbij belangrijk om te vermelden dat het om specifiek pro-sociaal gedrag gaat (bijvoorbeeld altijd gedag of bedankt zeggen) waardoor ook de mondiale identiteit bevorderd wordt (Hagel et al., 2022).

Hieruit volgt de eerste hypothese: *Personen die zijn opgegroeid met ouders die een warme opvoedstijl hanteerden, ontwikkelen een sterkere mondiale identiteit.*

De invloed van interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit

Een andere manier om mondiale identiteit te versterken in de jeugd is interetnisch contact. Vooroordelen over andere groepen komen voort uit favoritisme voor de eigen groep en niet zozeer uit afkeuring van een andere groep (Allport 1954; Gaertner et al., 2000; Gaertner & Dovidio, 2005). Uit literatuur blijkt dat positief contact met andere etniciteiten de voorkeur voor de ingroup, en de daarbij behorende houding tegenover anderen, kan verminderen, ook bij kinderen (Hamer & McFarland, 2023). Pettigrew en Tropp (2006) onderbouwen ook dat positief contact vooroordelen en negatieve houdingen doet verminderen. In deze paragraaf wordt onderbouwd hoe de houding van kinderen kan veranderen door interetnisch contact en wat de gevolgen hiervan zijn op het hebben van een mondiale identiteit.

Volgens de *contacttheorie* van Allport (1954) kan positief en direct contact dat tot vriendschappen kan leiden, zoals contact met klas- en schoolgenoten, vooroordelen doen verminderen tegenover andere groepen. Het gaat hier bijvoorbeeld over vriendschappen met een andere etnische groep. Allport benoemt vier criteria die nodig zijn voor direct contact: er moet sprake zijn van gelijke status; gelijke doelen; samenwerking tussen de groepen én dit moet worden ondersteund door autoriteiten (Bekhuis et al., 2009; Allport, 1954). Etnisch diverse klassen en scholen bevorderen het contact tussen kinderen met verschillende afkomsten, er wordt namelijk aan bovenstaande criteria voldaan. Intensiever contact kan zorgen voor aanpassing van de stereotypen, wat zorgt voor een beter beeld over die etnische groep en vermindering van voorkeur van alleen de eigen groep (Allport, 1954). Zulke positieve ervaringen met andere etniciteiten kunnen het algemene sociale vertrouwen beïnvloeden, waardoor kinderen eerder relaties starten (Broere en Kros, 2024). Deze relaties

zorgen voor meer inlevingsvermogen en begrip, dit kan zorgen voor een sterkere mondiale identiteit.

Het *common ingroup model* komt voort uit de *contacthypothese*. Het onderbouwt dat vooroordelen over andere groepen verminderd kunnen worden door factoren die lidmaatschap van twee groepen doet verschuiven naar één groepsidentiteit (Gaertner et al., 2000; Gaertner & Dovidio, 2005). Centraal staat dat verschillende factoren, waaronder die van de *contacthypothese*, de afhankelijkheid tussen groepen vergroot, wat een aanpassing van stereotypen als gevolg heeft (Gaertner & Dovidio, 2005). Andere factoren dan die van de *contacthypothese* zijn: 'zichtbaarheid van gemeenschappelijk lidmaatschap' en 'duidelijke gemeenschappelijke doelen' (Gaertner & Dovidio, 2005). Het voorbeeld van een school kan ook hier toegepast worden. Kinderen die op dezelfde school of in dezelfde klas zitten zijn lid van dezelfde groep. Kinderen die samen een groepsopdracht doen, hebben een duidelijk gemeenschappelijk doel, namelijk die opdracht voltooien. Uit het onderzoek van Gaertner & Dovidio (2005) is ook gebleken dat mensen zich met meerdere groepen tegelijk kunnen identificeren. Wanneer kinderen in een etnisch diverse klas zitten, dan ervaren zij de identificatie met meerdere groepen ook meer met kinderen van andere culturen en etniciteiten. Het zichtbaar maken van de subgroepsidentiteiten binnen de gemeenschappelijke groep, de klas, kan het begrip en verbondenheid met anderen vergroten. Uiteindelijk worden de positieve factoren gegeneraliseerd over de gehele etnische groep (Gaertner & Dovidio, 2005). Zo hebben Bekhuis et al. (2009) ook gevonden dat leerlingen die positief etnisch contact ervaren in de klas en op school een kleinere afstand voelen naar andere etniciteiten. Deze kleinere afstand en de generalisering van de positieve factoren in combinatie met de bereidheid om nieuwe contacten te maken, zie *contacthypothese*, versterkt de mondiale identiteit van kinderen.

Literatuur laat dus zien dat kinderen op latere leeftijd een sterke mondiale identiteit ontwikkelen wanneer zij veel interetnisch contact hebben tijdens hun jeugd. Interetnisch contact zorgt voor vermindering van de vooroordelen, vergroting van positieve gevoelens tegenover andere groepen en sociaal vertrouwen (Kros en Hewstone, 2020). Deze positieve uitkomsten worden grotendeels gegeneraliseerd naar de gehele etnische groep en heeft zo een positief effect op de mondiale identiteit (Gaertner et al., 2000; Gaertner & Dovidio, 2005).

De tweede hypothese die hieruit volgt luidt: *Interetnisch contact tijdens de jeugd bevordert de mondiale identiteit*.

Controlevariabelen

Er wordt ook onderzocht of en op welke manier de relaties tussen opvoedstijl en interetnisch contact tijdens de jeugd met mondiale identiteit beïnvloed worden door andere

oorzaken. Het controleren op andere oorzaken zorgt ervoor dat er geen vertekening in de relaties ontstaat en hierdoor kunnen de relaties met meer betrouwbaarheid geïnterpreteerd worden. Er zijn drie oorzaken waarvoor gecontroleerd wordt, ook wel controlevariabelen. Dit zijn: *geslacht*; *herkomst* en *opleidingsniveau van ouders*.

Geslacht

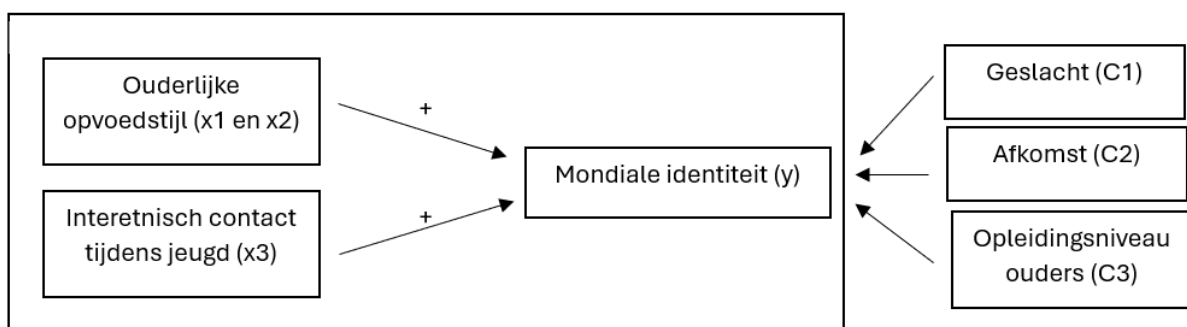
Uit onderzoek is gebleken dat er een verschil is tussen mannen en vrouwen als het gaat om altruïstisch gedrag. Vrouwen zijn over het algemeen altruïstischer dan mannen (Dietz et al., 2020; Brañas-Garza et al., 2018). Dit leidt tot een sterkere mondiale identiteit. Bovendien zijn er meer mannen in de dataset opgenomen dan vrouwen. Om de vertekening van de resultaten te voorkomen, wordt er gecontroleerd voor geslacht.

Herkomst

Het hebben van een mondiale identiteit kan afhangen van etniciteit. Over het algemeen hebben etnische minderheden een sterkere identificatie met de mensheid als één groep, ofwel een mondiale identiteit, dan etnische meerderheden (Hodges & Gore, 2019). Daarnaast zijn er minder personen met migratieachtergrond opgenomen dan personen zonder migratieachtergrond. Om vertekening van de resultaten te voorkomen, wordt er gecontroleerd voor *herkomst*.

Opleidingsniveau van ouders

Meerdere onderzoeken hebben gevonden dat een hoger opleidingsniveau zorgt voor een grotere mondiale identiteit. Xiau et al (2021) onderbouwt dat een hoger opleidingsniveau zorgt voor een sterker gevoel van altruïsme. Zhou (2016) onderbouwt dat een hoger opleidingsniveau resulteert in een sterkere mondiale zelfidentificatie. Het opleidingsniveau van ouders wordt hier behandeld, omdat dit invloed kan hebben op de mondiale identiteit van hun kinderen.

Figuur 1: conceptueel model.

Methoden

Beschrijving van het databestand en onderzoeksdesign

In dit onderzoek is er gebruik gemaakt van het Langlopende Internet Studies voor de Sociale wetenschappen-panel, ook wel het LISS-panel. Dit panel is onderdeel van Centerdata, een onderzoeks- en gegevensverzamelingsstichting vanuit de Universiteit van Tilburg. Het panel bestaat uit ongeveer 5000 huishoudens die behoren tot alle lagen van de Nederlandse bevolking. LISS werkt samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) om vanuit het bevolkingsregister contactgegevens van huishoudens te verzamelen. De huishoudens worden willekeurig geselecteerd en gevraagd voor deelname. Het doel van het panel is om veranderingen over bepaalde periodes te meten, het panel is hierin afhankelijk van hoelang de geselecteerde huishoudens blijven deelnemen. Wanneer een huishouden mee wil doen, dan krijgt ieder lid (vanaf 16 jaar) binnen het huishouden een eigen nummer en wachtwoord om in te loggen in de LISS-site. Er zijn ook huishoudens geselecteerd die geen toegang hadden tot een computer of internet, LISS faciliteerde in deze gevallen een computer met internetverbinding.

De panelleden worden gevraagd maandelijks zelf in te loggen op de LISS-site en de vragenlijsten te beantwoorden. Aan het begin van de maand wordt een uitnodigingsmail verstuurd, vervolgens krijgen de panelleden ongeveer een maand de tijd om de vragenlijsten te beantwoorden. Het invullen duurt circa 60 minuten. Voor het invullen van de vragenlijsten krijgen de huishoudens een vergoeding. Deze wordt berekend aan de hand van de tijd die een gemiddeld panellid nodig heeft om de vragenlijsten in te vullen.

Er zijn vier vragenlijsten gebruikt met verschillende onderwerpen en steekproefgroottes. De eerste vragenlijst is *internationale solidariteit* (november 2022) aangaande vragen over internationale solidariteit en de Europese Unie. De steekproef betreft 3696 panelleden van 18 jaar en ouder. De vragenlijst is gebruikt om de variabele *Mondiale identiteit* te meten. Verdere informatie over de variabelen is te vinden in de resultatensectie.

De tweede vragenlijst is *Familie-enquête Nederlandse bevolking* (mei en juni 2018), met vragen over de situatie van Nederlanders en wat er in Nederland speelt. De steekproef bestaat uit 3115 panelleden van 18-70 jaar, waarvan maximaal één persoon per huishouden wordt betrokken. De vragenlijst is gebruikt om drie variabelen te meten, namelijk: *opvoedgedrag van ouders; waarden van ouders en opleidingsniveau van ouders*.

De derde vragenlijst is *Social Inequality in the Netherlands: Perceptions, Attitudes and Explanations* (September 2020) met vragen over de percepties, attitudes en verklaringen van de sociale ongelijkheid in Nederland. De steekproef betreft 1636 panelleden die willekeurig

getrokken is uit respondenten die ook 'Politieke en maatschappelijke onderwerpen in Nederland' en de 'Implicit Association Test (IAT 2020) - Statusstrijd in de polder' hebben ingevuld. Deze worden verder niet meegenomen in dit onderzoek. De vragenlijst is gebruikt om de variabele *interetnisch contact tijdens de jeugd* te meten.

De laatste vragenlijst die gebruikt is in dit onderzoek is de *achtergrondvariabelen*-vragenlijst. Deze meet de algemene kenmerken van de huishoudens. De vragenlijst wordt maandelijks meegestuurd voor eventuele veranderingen van de kenmerken. De steekproef bevat één contactpersoon per huishouden. De steekproefgrootte verschilt per maand en per vraag, omdat er niet altijd sprake is van verandering. De vragenlijst is gebruikt voor de variabelen *geslacht* en *herkomst*.

Om tot de uiteindelijke steekproef van dit onderzoek te komen zijn er drie selecties gemaakt, zie *Bijlage 1*. Als eerste is er geselecteerd op huishoudhoofden. Alle huishoudhoofden zijn 18 jaar en ouder. De tweede en derde selectie zijn gemaakt om non-respons te elimineren uit de steekproef. In deze dataset zijn er twee verschillende vormen van non-respons: item non-respons en selectieve non-respons. Om vragenlijsten in te kunnen vullen moeten mensen worden uitgenodigd door het LISS panel. Vanwege het uitvoeren van steekproeven binnen het panel krijgt niet elke respondent altijd dezelfde vragenlijsten binnen. Het gevolg hiervan is dat niet iedere respondent antwoord geeft op alle vragenlijsten. Wanneer de vragenlijst niet wordt ingevuld, wordt dit als missende waarde genoteerd in de dataset. De missende waarde als gevolg van het niet ontvangen van de vragenlijst wordt item non-respons genoemd. Voor het onderzoek is het nodig dat de respondenten alle vier van de bovenstaande vragenlijsten hebben ontvangen. De tweede selectie draagt hieraan bij. Selectieve non-respons betreft de respondenten die de vragenlijst wel hebben ontvangen, maar niet hebben ingevuld. Er bestaan verschillende redenen voor het niet invullen van de vragenlijst terwijl hij wel verstuurd is. Zo kan het voorkomen dat mensen over de maandelijkse reminder heenlezen en vergeten om de vragenlijst te beantwoorden. Daarnaast kunnen mensen het invullen ook vergeten, omdat er geen vaste datum of tijdstip staat voor het invullen. Als laatste kan het gebeuren dat mensen vergeten om de vragenlijst af te ronden. De ingevulde antwoorden tellen in dit geval niet mee en zullen als non-respons genoteerd worden. De derde selectie haalt deze respondenten uit de dataset. De selecties zorgen voor een uiteindelijke steekproefgrootte van $N=280$.

Operationalisaties van de variabelen

Mondiale identiteit

Mondiale identiteit is gedefinieerd als een gevoel van verbondenheid en betrokkenheid met mensen over de hele wereld. Om dit te kunnen meten is er gebruik

gemaakt van twee vragen. De eerste vraag is: 'In hoeverre voelt u zich betrokken bij de levensomstandigheden van de volgende groepen mensen...mensen over de hele wereld?' met antwoordcategorieën '1. "Zeer sterk"; 2. "Sterk"; 3. "Tot op zekere hoogte"; 4. "Niet zo sterk"; 5. "Helemaal niet"; 8. "Weet niet" en 9. "Geen antwoord"'. De tweede vraag is: 'Hoe verbonden voelt u zich met...de wereld?' met antwoordcategorieën '1. "Zeer verbonden"; 2. "Verbonden"; 3. "Niet zo verbonden"; 4. "Helemaal niet verbonden"; 8. "Weet niet"; 9. "Geen antwoord"'. Om ervoor te zorgen dat een hogere score een sterkere mondiale identiteit betekent zijn de items gespiegeld. Ook zijn de antwoordmogelijkheden 8 ("weet niet") en 9 ("Geen antwoord") bij beide tot *system missing* gehercodeerd. De items zijn vervolgens gehercodeerd zodat het bereik begint bij nul in plaats van één. Item 1 loopt van nul tot vier en item 2 loopt van nul tot drie. Om ervoor te zorgen dat de items vergeleken konden worden zijn ze vermenigvuldigd zodat zij hetzelfde antwoordbereik hebben. Item 1 is vermenigvuldigd met drie en item 2 is vermenigvuldigd met vier. Als laatste stap zijn de items samengevoegd tot de schaalvariabele *mondialeID*. Er is gedeeld door zes om tot een minder uitgestrekte schaal te komen ($\alpha = 0.691$). Zie *Bijlage 1* voor de operationalisaties.

Opvoedstijl van ouders

Zoals er uit de literatuur blijkt, bestaat de opvoedstijl van ouders uit verschillende aspecten, namelijk opvoedgedragingen en pro-sociale waarden (Oliner & Oliner, 1989). De pro-sociale waarden van ouders en het opvoedgedrag beïnvloeden elkaar en bepalen samen de opvoedstijl (Oliner & Oliner, 1989). Het opvoedgedrag van ouders dat hierbij hoort bestaat uit: milde disciplineren; nauwelijks fysiek straffen; interesse in hun kinderen en anderen en openheid over emoties. Pro-sociale waarden die hierbij horen bestaan uit de hoge standaard om anderen te helpen zonder daar een beloning voor te verwachten (Oliner & Oliner 1989; Hagel et al., 2022). In dit onderzoek meet ik deze twee aspecten aan de hand van twee schaalvariabelen.

Ouderlijk opvoedgedrag

Met onderstaande items is geprobeerd om ouderlijk opvoedgedrag te meten. De vragen gaan over ervaringen van de respondenten tijdens hun jeugd van 5 tot 12 jaar oud. Er zijn zes stellingen gebruikt die allemaal dezelfde vijfpuntenschaal hebben. De stellingen zijn: '*Als ik thuiskwam, moest ik mijn ouders altijd vertellen wat ik gedaan had*'; '*Als het slecht met mij ging, probeerden mijn ouders mij te troosten*'; '*Mijn ouders straffen mij hard, zelfs om kleinigheden*'; '*Als ik iets ondernam dat goed lukte, waren mijn ouders daar trots op*'; '*Ik kreeg van mijn ouders meer slaag dan ik verdiende*'; '*Mijn ouders lieten met woorden en gebaren merken dat ze van mij hielden*'. De antwoordcategorieën waren: '1. "Klopt helemaal niet"; 2. "Klopt niet erg"; 3. "Neutraal"; 4. "Klopt ongeveer"; 5. "Klopt helemaal"'. De stellingen

'Mijn ouders straften mij hard, zelfs om kleinigheden' en *'Ik kreeg van mijn ouders meer slaag dan ik verdiende'* duiden op een niet-warme opvoedstijl wanneer respondenten hoger scoorden. Dit is ook te zien aan de correlaties van deze items met de andere items, deze waren namelijk negatief. Deze antwoorden zijn gespiegeld. Een hogere score betekent voor alle variabelen een warme opvoeding. De itemscores zijn opgeteld en hier is het gemiddelde van genomen om tot een schaal te komen ($\alpha = 0.830$).

Ouderlijke pro-sociale waarden

Om de ouderlijke pro-sociale waarden tijdens de opvoeding te meten zijn er twee items gebruikt. Ze meten de waarden over anderen helpen en rekening houden met anderen. Voor de variabele zijn de volgende twee stellingen gebruikt: *'Van mijn ouders heb ik geleerd om rekening te houden met anderen'* en *'Mijn ouders benadrukten hoe belangrijk het is om anderen te helpen'*. De antwoordcategorieën waren '1. "Helemaal oneens"; 2. "Oneens"; 3. "Neutraal"; 4. "Eens"; 5. "Helemaal eens"'. Een hogere score betekent pro-socialere waarden tijdens de opvoeding, dit duidt op een warme opvoeding. De itemscores zijn opgeteld en hier is het gemiddelde van genomen om tot een schaal te komen ($\alpha = 0.878$).

Interetnisch contact tijdens de jeugd

Interetnisch contact tijdens de jeugd is gedefinieerd als betekenisvolle ervaringen met mensen van een andere etniciteit, bijvoorbeeld vriendschappen (Dinesen & Sønderskov, 2015). Om dit te kunnen meten is er gebruik gemaakt van drie stellingen. De stellingen betreffen de hoeveelheid interetnisch contact een respondent heeft gehad tijdens hun jeugd (ongeveer 15 jaar). De eerste stelling is: *'De meeste van mijn vrienden hadden dezelfde etnische afkomst als ik'*. De tweede stelling is: *'Op school hadden de meeste leerlingen dezelfde etnische afkomst als ik'*. De derde stelling is: *'De meeste kinderen in mijn buurt hadden dezelfde etnische afkomst als ik'*. De antwoordmogelijkheden waren '1. "helemaal oneens"; 2. "oneens"; 3. "een beetje oneens"; 4. "niet oneens en niet eens"; 5. "een beetje eens"; 6. "eens"; 7. "helemaal eens"'. De items zijn gespiegeld, zodat een hogere score meer interetnisch contact betekent. De itemscores zijn opgeteld en hier is het gemiddelde van genomen om tot een schaal te komen ($\alpha = 0.893$).

Geslacht

De variabele meet het geslacht van de respondenten (man/vrouw). De antwoordmogelijkheden waren '1 man en 2 vrouw'. De variabele is gehercodeerd tot een dummy waarbij 0=man en 1=vrouw de opties zijn.

Herkomst

Deze variabele meet of de respondenten een Nederlandse herkomst hebben of niet. Respondenten moesten aangeven wat hun herkomst is. Uiteindelijk heeft LISS de antwoorden in één van de volgende categorieën gehercodeerd '0. "Autochtone herkomst"; 101. "Eerste generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst"; 102. "Eerste generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst"; 201. "Tweede generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst"; 202. "Tweede generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst"; 999. "Herkomst onbekend of deel gegevens onbekend (missing values)".

Antwoordmogelijkheid 999 is gehercodeerd tot system missing. De variabele is gehercodeerd tot een dummy. De reden hiervoor is dat etnische minderheden een sterkere mondiale identiteit hebben dan etnische meerderheden (Hodges & Gore, 2019). Om een duidelijk beeld te krijgen of het klopt dat etnische minderheden een sterkere mondiale identiteit hebben, is er gekozen om een dummyvariabele te maken. Respondenten met een Nederlandse afkomst zijn in antwoordcategorie 0 geplaatst en mensen met niet-Nederlandse afkomst zijn in antwoordcategorie 1 geplaatst. De verdeling van de antwoordcategorieën ziet er als volgt uit: 0=autochtone herkomst en 1=alle andere categorieën (101. "Eerste generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst"; 102. "Eerste generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst"; 201. "Tweede generatie van niet-Nederlandse, westerse afkomst"; 202. "Tweede generatie van niet-Nederlandse, niet-westerse afkomst").

Opleiding van ouders

Deze variabele meet het hoogst voltooide opleidingsniveau van de ouders. Wanneer de moeder HBO heeft afgerond en de vader MBO, dan telt in dit geval het opleidingsniveau van de moeder. Er is een schaalvariabele gemaakt waarvoor twee vragen zijn gebruikt. De eerste vraag is: '*Wat is/was de hoogst voltooide opleiding van uw vader?*'. De tweede vraag is: '*Wat is/was de hoogst voltooide opleiding van uw moeder?*'. De antwoordmogelijkheden waren: '1 "Geen opleiding voltooid"; 2 "Basisonderwijs"; 3 "VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO"; 4 "HAVO / VWO"; 5 "MBO"; 6 "HBO"; 7 "Universiteit"; 8 "Anders, namelijk."; 98 "Ik weet het niet"; 99 "Ik wil het niet zeggen"'. De antwoordopties 8 (Anders, namelijk.), 98 (ik weet het niet) en 99 (ik wil het niet zeggen) zijn uit de antwoordmogelijkheden gehaald door ze als missende waarden te hercoderen. De schaalvariabele bestaat dus uit een zeven punt schaal. De itemscores zijn opgeteld en hier is het gemiddelde van genomen om tot een schaal te komen ($\alpha = 0.773$).

Analyse-opzet

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden zijn de hypothesen getoetst. Er zijn verschillende stappen uitgevoerd ter voorbereiding, die uiteindelijk tot de toetsing leidden. Als

eerste zijn de univariate verdelingen en statistieken inzichtelijk gemaakt. Deze tonen de verdeling van de variabelen aan de hand van de *five-number summary* en histogrammen voor de continue variabelen en een frequentietabel met bijbehorende staafdiagrammen voor de categorische variabelen. Aan de hand van de correlaties en spreidingsdiagrammen zijn de bivariate verdeling en statistieken vervolgens inzichtelijk gemaakt.

De afhankelijke variabele is een schaalvariabele en kan als continue gezien worden. Daarom is het mogelijk om een lineaire regressie uit te voeren. Er is een stapsgewijze analyse uitgevoerd. Als eerst zijn de controlevariabelen (*geslacht, herkomst en opleidingsniveau van ouders*) toegevoegd, deze zitten in alle volgende modellen. Omdat de twee variabelen voor opvoedstijl sterk met elkaar correleren is de toetsing van de eerste hypothese in verschillende stappen. Ten eerste is de invloed van *ouderlijk opvoedgedrag* op *mondiale identiteit* onderzocht. Vervolgens is er gekeken naar de invloed van *sociale waarden* op *mondiale identiteit*, door *ouderlijk opvoedgedrag* tijdelijk uit het model te verwijderen. Als laatste zijn beide variabelen samen in een model getoetst. Voor *hypothese 2* is de invloed van *interetnisch contact tijdens de jeugd* op *mondiale identiteit* getoetst. Als laatste zijn alle variabelen samengevoegd in een model om te kijken of de invloeden van de verschillende variabelen blijven bestaan als er gecontroleerd wordt voor de andere variabelen.

Resultaten

Beschrijvende statistieken

In deze paragraaf worden de beschrijvende statistieken besproken om een duidelijke beeld te krijgen van de variabelen. De beschrijvende statistieken bestaan uit de univariate statistieken, zoals het gemiddelde en standaarddeviatie en uit de bivariate statistieken, de correlaties.

Univariate statistieken

In *Tabel 1* zijn de univariate statistieken per variabele weergegeven. In *Bijlage 1* wordt de syntax met bijbehorende output van de univariate statistieken getoond.

Allereerst is er te zien dat de respondenten gemiddeld een matige mondiale identiteit hebben ($M=1.58$; $SD=0.818$). Zij geven aan zich niet sterk verbonden te voelen met de wereld. De schaal loopt van 0 tot 4 en het gemiddelde valt onder de middengrens, dit duidt op een matige score.

Ten tweede tonen de variabelen *ouderlijk opvoedgedrag* en *ouderlijke pro-sociale waarden* dat de meeste respondenten opgegroeid zijn met ouders die een warme opvoedingsstijl hanteerden. De respondenten scoren gemiddeld hoog op ouderlijk opvoedgedrag ($M=3.97$; $SD=0.737$). De hoge score laat zien dat de meeste ouders emotioneel betrokken waren, veel ondersteuning boden en niet te hard straffen, dus een warme opvoedstijl hanteerden. De schaal loopt van 1.67 tot 5, het gemiddelde valt boven de middengrens, dit duidt op een hoge score. De respondenten scoren gemiddeld ook hoog bij ouderlijke pro-sociale waarden ($M=4.14$; $SD=0.776$). De meeste respondenten hebben pro-sociale waarden meegekregen van hun ouders. De schaal loopt van 1 tot 5, het gemiddelde valt boven de middengrens wat duidt op een hoge score.

Ten derde wordt uit *Tabel 1* duidelijk dat de respondenten gemiddeld weinig interetnisch contact hadden tijdens hun jeugd ($M= 2.40$; $SD=1.319$). De schaal loopt van 1 tot 7 en de score ligt onder de middengrens, dit duidt op lage score. Aan de standaarddeviatie is te zien dat de spreiding in antwoorden relatief groot is. Dit betekent dat mensen veel verschillen in de hoeveelheid interetnisch contact dat zij hebben gehad tijdens hun jeugd.

Als laatste geeft *Tabel 1* ook de controlevariabelen weer. Er zitten meer mannen in de steekproef dan vrouwen (59.3% man), ook zijn er meer Nederlanders dan niet-Nederlanders in de steekproef (82.1% Nederlandse afkomst). De ouders van de respondenten zijn gemiddeld niet hoog opgeleid en er is een grote spreiding te zien in het opleidingsniveau van de ouders ($M=3.42$; $SD=1.428$).

Tabel 1: Beschrijving van de opgenomen variabelen zonder missende waarden: gemiddelde (standaarddeviatie), minimum, maximum en N totale aantal respondenten.

Variabelen	Gemiddelde (standaarddeviatie)	Minimum	Maximum	N totaal
Mondiale identiteit (schaal 2 items)	1.58 (0.818)	0	4	280
Ouderlijk opvoedgedrag (schaal 6 items)	3.97 (0.737)	1.67	5	280
Ouderlijke pro-sociale Waarden (schaal 2 items)	4.14 (0.776)	1	5	280
Interetnisch contact tijdens jeugd (schaal 3 items)	2.40 (1.319)	1	7	280
Geslacht (man=0; vrouw=1)	59.3% man 40.7% vrouw			280
Herkomst (Nederlands=0; niet-Nederlands=1)	82.1% Nederlands 17.9% niet-Nederlands			280
Opleidingsniveau ouders (schaal 2 items)	3.42 (1.428)	1	7	280

Bivariate statistieken

In deze paragraaf worden de bivariate statistieken besproken. Deze statistieken, ook wel correlaties, geven de samenhang tussen de variabelen weer. De sterkte van de samenhang wordt bepaald door de grootte van de correlaties. Correlaties kunnen tussen -1 en 1 liggen, waarbij er geen samenhang is bij 0. Hoe verder de correlaties van nul liggen, hoe sterker de variabelen samenhangen (Agresti, 2018). Over het algemeen wordt de volgende verdeling van de correlaties gebruikt om uitspraken te kunnen doen: 0.1 = klein, 0.3 = gemiddeld, 0.5 = groot (Verhoeven, 2017). *Tabel 2* toont de correlaties tussen de variabelen. *Bijlage 2* toont de bijbehorende SPSS syntax en output.

Allereerst blijkt uit *Tabel 2* dat naarmate mensen een warme opvoedstijl hebben ervaren in hun jeugd, de mondiale identiteit sterker is. De warme opvoedstijl is gemeten aan de hand van *ouderlijk opvoedgedrag* en *ouderlijke pro-sociale waarden*. Men had een sterkere mondiale identiteit, wanneer hun ouders warm opvoedgedrag vertoonden ($r=0.138$; $p<0.05$). Daarnaast had men een sterkere mondiale identiteit wanneer hun ouders pro-sociale waarden benadrukten ($r=0.153$; $p<0.05$). Verder laat *Tabel 2* zien dat naarmate mensen meer interetnisch contact hadden tijdens hun jeugd, zij een sterkere mondiale identiteit hebben ($r=0.129$; $p<0.05$).

Naar verwachting heeft interetnisch contact tijdens de jeugd geen samenhang met ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke pro-sociale waarden. De correlatie tussen *interetnisch contact tijdens de jeugd* en *ouderlijk opvoedgedrag* is negatief, klein en niet significant ($r=-0.064$;

$p=0.285$). De correlatie tussen *interetnisch contact tijdens de jeugd* en *ouderlijke pro-sociale waarden* is zeer klein en niet significant ($r=0.002$; $p=0.976$).

Een opvallende correlatie is die tussen ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke pro-sociale waarden ($r=0.606$; $p<0.01$). De variabelen verklaren samen ouderlijke opvoedstijl, waardoor de grote samenhang naar verwachting is. De grote samenhang kan echter duiden op multicollineariteit, waardoor het onduidelijk wordt welk deel van de variantie de variabelen verklaren. In de paragraaf *modelassumpties, multicollineariteit en mogelijke uitbijters* wordt dit verder besproken. Een andere opvallende correlatie is die tussen mondiale identiteit en ouderlijk opleidingsniveau. Er werd verwacht dat een hoger opleidingsniveau van de ouders de mondiale identiteit zou bevorderen, echter is dit niet gevonden ($r=-0.026$; $p=0.667$). De correlatie erg klein en niet significant. Hierdoor is het niet zeker of dit een toevalsbevinding is of dat de correlatie echt bestaat.

Tabel 2: Overzicht van alle correlaties tussen alle variabelen die zijn opgenomen in de analyse exclusief missende waarden. Voor de correlaties tussen de dummyvariabelen is de Chi-kwadraat met bijbehorende Phi berekent. Voor alle andere correlaties is de Pearson's correlatiecoëfficiënt berekent. N=280.

	1. Mondiale identiteit	2. Ouderlij k opvoedg edrag	3. Pro- sociale waarde n	4. Interetni sch contact jeugd	5. Geslacht	6. Herkomst	7. Opleiding ouders
1. Mondiale identiteit	1						
2. Ouderlijk opvoedgedrag	0.138*	1					
3 Ouderlijke pro-sociale waarden	0.153*	0.606**	1				
4. Interetnisch contact jeugd	0.129*	-0.064	0.002	1			
5. Geslacht (vrouw)	0.179**	0.092	0.062	0.058	1		
6. Herkomst (niet Nederlands)	0.133*	-0.097	0.055	0.500**	0.272 (0.031) ^a	1	
7. Opleiding ouders	-0.026	0.219**	0.147*	0.030	0.011	0.050	1

**correlatie significant met 0.01

*correlatie significant met 0.05

^aChi2 toets (met bijbehorende Phi)

Modelevaluatie

In deze paragraaf wordt er beoordeeld in hoeverre de gekozen modellen bij de data passen en of de data betrouwbaar genoeg zijn. Voor het toetsen van de hypothesen is het van belang dat de data goed passen en betrouwbaar genoeg zijn. Daarom wordt in deze paragraaf de modelfit, de modelassumpties, multicollineariteit en eventuele uitbijters behandeld. In *Bijlage 3* wordt bovenstaande verder toegelicht.

Modelfit

Aan de hand van de $R^2_{adjusted}$ en de F_{change} is bepaald hoe goed de gemeten modellen zijn in het verklaren van de data. De $R^2_{adjusted}$ is gebruikt om te kijken hoeveel variantie de modellen verklaren. In tegenstelling tot de gewone R^2 , houdt de $R^2_{adjusted}$ rekening met het aantal verklarende variabelen in het model. De F_{change} geeft aan of de significantie van het model verbetert door het toevoegen van een variabele. *Tabel 3* toont de resultaten hiervan.

In *Model 1a* zijn de controlevariabelen en de afhankelijke variabele *mondiale identiteit* opgenomen. Voor dit model geldt een R^2_a van 0.039. Dit houdt in dat de controlevariabelen 3.9% van de variantie in mondiale identiteit verklaren. De controlevariabelen verklaren significant meer variantie dan het model zonder controlevariabelen ($F_{change} = 4.773$; $p < 0.01$). De andere modellen bouwen voort op *Model 1a*.

In *Model 1b* is de variabele *ouderlijk opvoedgedrag* toegevoegd. Voor dit model geldt een R^2_a van 0.057. Dit betekent dat er nu 5.7% variantie in mondiale identiteit verklaard wordt. Ouderlijk opvoedgedrag verklaart significant meer variantie dan *Model 1a* ($F_{change} = 6.374$; $p < 0.05$).

In *Model 1c* is de variabele *ouderlijk opvoedgedrag* uit het model gehaald en de variabele *ouderlijke pro-sociale waarden* toegevoegd. De $R^2_{adjusted}$ laat zien dat er nu 5.6% variantie in mondiale identiteit verklaard wordt ($R^2_a = 0.057$). Ouderlijke pro-sociale waarden verklaart significant meer variantie in mondiale identiteit dan alleen de controlevariabelen ($F_{change} = 5.995$; $p < 0.05$).

In *Model 1d* zijn zowel de controlevariabelen als *ouderlijk opvoedgedrag* en *ouderlijke pro-sociale waarden* opgenomen. Er is te zien dat de variabelen samen iets meer variantie in mondiale identiteit verklaren dan apart ($R^2_a = 0.059$). Het model is echter niet meer significant in het verklaren van variantie in mondiale identiteit ($F_{change} = 1.358$; $p = 0.245$).

Model 2b bevat de controlevariabelen en *interetnisch contact tijdens de jeugd*. Het model verklaart weinig variantie in mondiale identiteit ($R^2_a = 0.04$). Het toevoegen van interetnisch contact tijdens de jeugd geeft daarnaast geen significant resultaat ($F_{change} = 1.187$; $p = 0.277$).

In *Model 3* worden alle variabelen samen gemeten. De variabelen verklaren 6% van de variantie in mondiale identiteit, maar dit is niet significant ($R^2_a=0.06$; $F_{change} = 1.421$; $p=0.234$).

Gegeven deze resultaten, lijkt *Model 1b* met de controlevariabelen, *mondiale identiteit* en *ouderlijk opvoedgedrag* het best passende model te zijn. Deze heeft de hoogste $R^2_{adjusted}$ met een significante F_{change} ($R^2_a= 0.057$; $F_{change} = 6.374$; $p<0.05$).

Modelassumpties, multicollineariteit en mogelijk invloedrijke punten

Om de modelassumpties te controleren is *Model 3* gebruikt, omdat alle variabelen hierin zijn betrokken. De eerste assumptie betreft onafhankelijke observaties. De tweede assumptie gaat over dat de afhankelijke variabele, in dit geval mondiale identiteit, een lineaire functie heeft ten opzichte van de onafhankelijke variabelen. De derde assumptie betreft homoscedasticiteit, ofwel constante standaarddeviaties van de residuen. De laatste assumptie betreft normaal verdeelde residuen. Geen van de assumpties is geschonden. Zie *Bijlage 3* voor de verdere uiteenzetting van de assumptiecontroles.

Om te controleren of er sprake is van multicollineariteit, zijn de VIF waarden berekend, zie *Tabel 3*. Multicollineariteit is de onderlinge samenhang tussen de onafhankelijke variabelen. Wanneer er sprake is van multicollineariteit, is het onduidelijk welk deel van de variantie verklaard wordt door welke variabele. Waar de vuistregel normaliter $VIF>2$ multicollineariteit betekent, ligt dit hier genuanceerder. De modellen verklaren, zoals besproken, niet veel variantie. Daarnaast is de steekproef van 280 klein. Vanwege dit is een beetje samenhang tussen de onafhankelijke variabelen al van invloed op de interpretatie van de individuele effecten van de variabelen.

In *Tabel 4* is te zien dat de VIF-waarden van ouderlijk opvoedgedrag en van ouderlijke pro-sociale waarden het hoogste zijn (VIF ouderlijk opvoedgedrag=1.684; VIF ouderlijke =1.614). Deze variabelen hadden ook een grote correlatie met elkaar ($r=0.606$; $p<0.01$). Wanneer beide variabelen worden opgenomen in het model, dan zijn de resultaten niet meer te interpreteren. *Model 1d* en *Model 3* zijn dus niet geschikt om de eerste hypothese te toetsen.

Voor het constateren van eventuele uitbijters en invloedrijke punten is er gebruik gemaakt van de *studentized residuen*, de *leverage*, de *DFFIT*, de *DFBETA* en de *Cook's Distance*. Er zijn verschillende vuistregels gebruikt, zie *Bijlage 3* voor de berekening. Er is geen sprake van schending van de *studentized residuen*, *DFFIT* en *DFBETA*. Er waren vier observaties die zowel een te grote *leverage* als een te grote *Cook's Distance* hadden. In *Bijlage 3* is een extra analyse weergegeven zonder de uitbijters, hier worden de relevante uitkomsten

besproken. Uiteindelijk was er geen sprake van substantiële veranderingen. De uitbijters zijn niet verwijderd.

Tabel 3: Resultaten van lineaire regressies met mondiale identiteit als afhankelijke variabele en N=280.

	Model 1a		Model 1b		Model 1c		Model 1d		Model 2b		Model 3		VIF
	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	
Constant	1.480**	0.131	0.879**	0.271	0.899**	0.271	0.742*	0.295	1.387**	0.157	0.631*	0.310	
Geslacht (vrouw)	0.291**	0.098	0.268**	0.097	0.277**	0.097	0.268**	0.097	0.286**	0.098	0.262**	0.097	1.013
Herkomst (niet Nederlands)	0.275*	0.125	0.311*	0.125	0.261*	0.124	0.290*	0.126	0.196	0.145	0.205	0.145	1.370
Opleidingsniveau ouders	-0.020	0.034	-0.039	0.034	-0.032	0.034	-0.039	0.034	-0.020	0.034	-0.040	0.034	1.056
Ouderlijk opvoedgedrag			0.169*	0.067			0.110	0.084			0.111	0.084	1.684
Ouderlijke pro-sociale waarden					0.152*	0.062	0.091	0.078			0.093	0.078	1.614
Interetnisch contact tijdens jeugd									0.046	0.042	0.050	0.042	1.338
<i>R² adjusted</i>	0.039		0.057		0.056		0.059		0.040		0.060		
<i>F change</i>	4.773**		6.374*		5.995*		1.358		1.187		1.421		
<i>N</i>	280		280		280		280		280		280		

*Significant bij

p<0.05;

**Significant bij

p<0.01

Hypothesetoetsing

In deze paragraaf zijn de hypothesen getoetst. In *Tabel 4* staan de resultaten van de lineaire regressies. *Model 1b* en *1c* zijn gebruikt voor de eerste hypothese. *Model 2b* is gebruikt voor de tweede hypothese. *Model 3* behoort niet tot een hypothese, maar dient als indicatie of de effecten van de variabelen blijven bestaan wanneer alle variabelen samen worden getoetst.

Controlevariabelen

In alle drie de modellen zijn *geslacht*, *herkomst* en het *opleidingsniveau van ouders* de controlevariabelen. In *Model 1a* zijn alleen de controlevariabelen opgenomen. De invloed van geslacht verschilt niet veel tussen de modellen (*Model 1d*: $b=0.268$, $p<0.01$; *Model 2*: $b=0.286$, $p<0.01$). Vrouwen hebben een sterkere mondiale identiteit dan mannen.

Herkomst laat een significant effect zien in *Model 1a* tot en met *Model 1d*. In *Model 1* hebben niet-Nederlanders een significant sterkere mondiale identiteit dan Nederlanders (*Model 1a*: $b=0.275$, $p<0.05$). Dit is in lijn met de verwachting die gesteld is in het theoretische kader. Na het toevoegen van de variabele *interetnisch contact tijdens de jeugd* is de invloed van herkomst niet meer significant en verminderd (*Model 2*: $b=0.196$, $p=0.176$). Het lijkt erop dat de invloed van herkomst deels wordt weg verklaard door de variabele *interetnisch contact tijdens de jeugd*.

Het opleidingsniveau van de ouders is in geen van de modellen significant. Ook zijn alle effecten negatief en niet groter dan -0.05 (*Model 3*: $b=-0.040$, $p=0.245$). Het is hierdoor onduidelijk of de waarden per toeval gevonden zijn, of dat ze een accurate weergave zijn van het effect van het opleidingsniveau van de ouders. Respondenten waarvan hun ouders een hogere opleiding hebben afgerond hebben dus niet een sterkere mondiale identiteit. Deze bevinding gaat tegen de verwachting in.

Hypothese 1

De eerste hypothese luidt: *Personen die zijn opgegroeid met ouders die een warme opvoedstijl hanteerden, ontwikkelen een sterkere mondiale identiteit*. Om deze hypothese te toetsen is er gekeken naar *Model 1b*, *Model 1c* en *Model 1d*. Een warme opvoedstijl wordt gemeten aan de hand van het ouderlijk opvoedgedrag en de ouderlijke pro-sociale waarden.

In *Model 1b* is het effect van ouderlijk opvoedgedrag op het hebben van een mondiale identiteit getoetst. De resultaten tonen aan dat mensen een sterkere mondiale identiteit hebben wanneer hun ouders warm opvoedgedrag vertoonden. Het effect is significant en positief ($b=0.169$, $p<0.05$).

In *Model 1c* is het effect van de ouderlijke pro-sociale waarden op het hebben van een mondiale identiteit getoetst. De resultaten tonen aan dat mensen een sterkere mondiale identiteit hebben wanneer hun ouders pro-sociale waarden mee hebben gegeven. Het effect is significant en positief ($b=0.152$, $p<0.05$).

Model 1d is het complete model waarin de variabelen samen zijn opgenomen. De resultaten laten zien dat het effect van de variabelen afneemt en dat de variabelen niet meer significant zijn (helling ouderlijk opvoedgedrag: $b=0.110$, $p=0.190$; helling ouderlijke pro-sociale waarden: $b=0.091$, $p=0.245$). Het afnemende effect komt doordat de variabelen sterk samenhangen met elkaar, waardoor zij deels dezelfde variantie verklaren in mondiale identiteit ($r=0.606$, $p<0.01$). Dit is ook te zien in model 3 (helling ouderlijk opvoedgedrag: $b=0.111$, $p=0.187$; helling ouderlijke pro-sociale waarden: $b=0.093$, $p=0.234$).

Vanwege de onderlinge samenhang tussen de variabelen is er gekozen om *Model 1d* niet te gebruiken voor de toetsing van *hypothese 1*. De modellen waar de variabelen apart in getoetst zijn, worden gebruikt voor *hypothese 1*. *Model 1b* en *Model 1c* vinden beide ondersteuning voor de eerste hypothese

Hypothese 2

De tweede hypothese luidt: *Interetnisch contact tijdens de jeugd bevordert de mondiale identiteit*. Om deze hypothese te toetsen is *Model 2b* gebruikt. De resultaten tonen aan dat het hebben van interetnisch contact tijdens de jeugd een positief, maar klein en niet significant effect heeft op de sterkte van de mondiale identiteit ($b = 0.046$, $p = 0.277$). *Model 3* toont hetzelfde resultaat ($b = 0.050$, $p = 0.234$). Er kan niet met voldoende zekerheid vastgesteld worden of de resultaten een accurate weergave zijn van het effect van interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit of dat het een toevalsbevinding is. De resultaten zijn dus niet in overeenstemming met *hypothese 2*.

Conclusie en discussie

Dit onderzoek heeft zich gericht op het beantwoorden van de volgende onderzoeksvraag: *‘wat is de invloed van ouderlijke opvoedstijl en interetnisch contact tijdens de jeugd op mondiale identiteit?’*. Er is een lineaire regressieanalyse uitgevoerd om de gestelde hypothesen te onderbouwen, de belangrijkste resultaten zijn hieronder uiteengezet.

Steunend op literatuur zijn er twee hypothesen opgesteld. De eerste hypothese is *‘Personen die zijn opgegroeid met ouders die een warme opvoedstijl hanteerden, ontwikkelen een sterkere mondiale identiteit.’* Er is een positieve relatie gevonden tussen ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke pro-sociale waarden met mondiale identiteit. Dit ondersteunt de bevindingen van Oliner & Oliner (1989) en Hagel et al. (2022). De resultaten laten zien dat kinderen op latere leeftijd een sterke mondiale identiteit ontwikkelen als hun ouders veel ondersteuning boden, duidelijk redeneerden over foutief gedrag, nauwelijks fysiek straffen en pro-sociale waarden met pro-sociaal gedrag modelleerden.

De theorie over de invloed van ouderlijke opvoedstijl op mondiale identiteit wordt in dit onderzoek onderbouwd (Oliner & Oliner, 1989; Hagel et al., 2022). Hieruit volgt dat ouderlijke opvoedstijl bijdraagt aan de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Vervolgonderzoek kan hier op voortbouwen en focussen op andere aspecten van ouderlijke opvoedstijl.

Betrokkenheid bij vrijwilligerswerk van de ouders of een opvoeding met voorlezen zijn voorbeelden van mogelijke invloeden op de mondiale identiteit van kinderen. Ook de pro-sociale waarden kunnen specifieker gemeten worden, door bijvoorbeeld de ouderlijke waarden over vrijwilligerswerk te betrekken. Verder onderzoek naar specifieke invloeden van ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke pro-sociale waarden is ook aan te raden. Door de variabelen los van elkaar te onderzoeken, kan er een duidelijker beeld geschetst worden van de invloeden.

De tweede hypothese is *‘Interetnisch contact tijdens de jeugd bevordert de mondiale identiteit’*. Ondanks dat er uit de literatuur onderbouwing is voor de hypothese, is er geen onderbouwing gevonden in de analyse. De *contacthypothese* en het *common ingroup model* onderbouwen dat intensief interetnisch contact de vooroordelen over andere groepen kan verminderen (Allport, 1954; Gaertner & Dovidio, 2005). Eén persoon van een andere etnische achtergrond in de ingroup kan het beeld van de gehele etnische groep positief doen veranderen (Gaertner & Dovidio, 2005). In de uitgevoerde analyse is echter geen verband gevonden tussen interetnisch contact en mondiale identiteit.

De theorie over de invloed van interetnisch contact tijdens de jeugd wordt in dit onderzoek niet onderbouwd (Allport, 1954; Gaertner et al., 2000; Gaertner & Dovidio, 2005). De

mogelijkheid bestaat dat deze resultaten het gevolg zijn van theoretische beperkingen, waarbij de redenering mogelijk tekortschiet of de conclusie wellicht te voortvarend getrokken is. De gebruikte literatuur had mondiale identiteit niet als afhankelijke variabele. Bij Allport (1954) was de afhankelijke variabele '*prejudice*'. Gaertner et al. (2000) hadden '*intergroup bias*' als afhankelijke variabele en Gaertner en Dovidio (2005) hadden '*racism*' als afhankelijke variabele. Het gevolg hiervan is dat de gehanteerde theorieën mogelijk niet in alle opzichten aansloot bij dit onderzoek, waardoor de resultaten afwijken van de gebruikte theorie. Vervolgonderzoek is nodig om meer inzicht te krijgen in de relatie tussen interetnische relaties in de jeugd en mondiale.

Daarnaast is het mogelijk dat deze resultaten voortkomen uit methodologische beperkingen. Dit onderzoek is gedaan aan de hand van data vanuit het LISS panel. Er is gebruik gemaakt van al bestaande vragenlijsten en een gegeven dataset. Het meten van interetnisch contact tijdens de jeugd is gedaan aan de hand van een schaalvariabele waarin drie stellingen zijn gebruikt. De eerste stelling is: '*De meeste van mijn vrienden hadden dezelfde etnische afkomst als ik*'. De tweede stelling is: '*Op school hadden de meeste leerlingen dezelfde etnische afkomst als ik*'. De derde stelling is: '*De meeste kinderen in mijn buurt hadden dezelfde etnische afkomst als ik*'. Het is mogelijk dat de schaalvariabele niet de gehele omgeving meet. In de dataset is de etnische afkomst van kinderen op de sportvereniging bijvoorbeeld niet betrokken. Voor vervolgonderzoek is het aan te raden om dit wel mee te nemen. Daarnaast, gaan de vragen over de jeugd van de respondenten. Het is mogelijk dat de respondenten vergeten zijn wat de etnische afkomst is van hun vroegere vrienden, klasgenoten en buurtgenoten. Dit kan een vertekening van de antwoorden veroorzaken.

Ondanks dat er een relatief kleine steekproef is gebruikt ($N=280$), zijn er wel duidelijke effecten gevonden. Dit maakt de resultaten een representatie van de Nederlandse samenleving. Een limitatie van het onderzoek is dat het LISS-panel alleen gericht is op de Nederlandse samenleving. Cultuurverschillen tussen andere samenlevingen maakt het lastig om het onderzoek te generaliseren naar bredere context dan de Nederlandse samenleving.

De oververtegenwoordiging van mannen en Nederlanders binnen de steekproef vormt ook een limitatie. Dit heeft invloed op de validiteit van het onderzoek. In de literatuur werd onderbouwd dat etnische minderheden, in dit geval niet-Nederlanders, een sterkere mondiale identiteit hebben dan etnische meerderheden, in dit geval Nederlanders (Hodges & Gore, 2019). In de literatuur wordt ook onderbouwd dat vrouwen over het algemeen altruïstischer zijn dan mannen (Dietz et al., 2020; Brañas-Garza et al., 2018). Dit leidt tot een sterkere mondiale identiteit. Het gevolg van de oververtegenwoordiging van mannen en Nederlanders is een mogelijke onderschatting van het gemiddelde van mondiale identiteit.

Dit kan ook voor een onderschatting zorgen van het effect van de onafhankelijke variabelen *warme opvoedstijl* en *interetnisch contact tijdens de jeugd* op de mondiale identiteit van individuen. Het effect van een warme opvoedingsstijl is in de werkelijkheid dus wellicht sterker dan de steekproef laat zien.

Voor vervolgonderzoek wordt aangeraden om de generaliseerbaarheid sterk in acht te nemen. Aan de hand van respondenten uit verschillende landen en een grotere steekproef kunnen resultaten breder gegeneraliseerd worden. Daarnaast is het verstandig om de representatie van de steekproef evenredig te verdelen. Als laatste wordt aangeraden om het concept interetnisch contact tijdens de jeugd ook met etniciteit van sportgenoten erbij te meten.

Resumerend is uit dit onderzoek gebleken dat de warme opvoedstijl van ouders een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van een mondiale identiteit. Het hebben van interetnisch contact tijdens de jeugd is in dit onderzoek niet als invloed op de ontwikkeling van een mondiale identiteit naar voren gekomen. De resultaten zijn alleen toepasbaar op de Nederlandse samenleving, omdat het onderzoek Nederlandse respondenten heeft gebruikt.

Zoals in de inleiding besproken, is er wereldwijde samenwerking nodig om collectieve problemen zoals de klimaatcrisis tegen te gaan. Personen die een sterkere mondiale identiteit hebben, zijn meer geïnteresseerd in het helpen van anderen en hebben minder problemen om met anderen samen te werken. Dit onderzoek draagt bij aan kennis over hoe een persoon een sterkere mondiale identiteit ontwikkelt. *Ouderlijke opvoedstijl* draagt bij aan de ontwikkeling van een mondiale identiteit, *interetnisch contact* doet dit niet. Deze kennis kan meegenomen worden in het beleid om samenwerking tussen personen te vergroten. Er is nog vervolgonderzoek nodig dat de vraag stelt of meer factoren van invloed kunnen zijn op de ontwikkeling van een mondiale identiteit.

Literatuurlijst

Agresti, A. (2018). *Statistical Methods for the Social Sciences, Global Edition*.

Allport G.W. (1954). *The Nature of Prejudice*. Reading, MA: Addison-Wesley. 537 pp.

https://faculty.washington.edu/caporaso/courses/203/readings/allport_Nature_of_prejudice.pdf

Ariely, G. (2016). Globalization and global identification: a comparative multilevel analysis. *National Identities*, 20(2), 125–141.

<https://doi.org/10.1080/14608944.2015.1136610>

Bekhuis, H., Ruiter S. & Coenders, M. (2009) *Xenofobie onder jongeren: de invloed van interetnisch contact*. <https://www.aup-online.com/docserver/fulltext/18762816/84/1/s5.pdf?expires=1746372550&id=id&accname=guest&checksum=918725C6ACD36ED61CBC094162FD51A0>

Brañas-Garza, P., Capraro, V., & Rascón-Ramírez, E. (2018). Gender differences in altruism on Mechanical Turk: Expectations and actual behaviour. *Economics Letters*, 170, 19–23. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2018.05.022>

Briggs, X. (2007). “Some of my best friends are ...”: Interracial friendships, class, and segregation in America. *City & Community*, 6(4), 263–290. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6040.2007.00228.x>

Broere, J. en Kros, M (2024). Nieuw onderzoek naar de relatie tussen etnische diversiteit, contact en algemeen sociaal vertrouwen in Nederlandse buurten, 2012-2020. *Bijlage bij het rapport samen verschillend*. Den Haag. <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2024/12/11/samen-verschillend/Bijlage+De+relatie+tussen+diversiteit+en+cohesie+in+de+buurt+2012-2020.pdf>

Carabain, C., Keulemans, S., van Gent, M., & Spitz, G. (2012). *Mondiaal burgerschap: Van draagvlak naar actieve participatie*. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1765/50554>

Carlo, G., McGinley, M., Hayes, R., Batenhorst, C., & Wilkinson, J. (2007). Parenting Styles or Practices? Parenting, Sympathy, and Prosocial Behaviors Among Adolescents. *The Journal of Genetic Psychology*, 168(2), 147–176. <https://doi.org/10.3200/GNTP.168.2.147-176>

- Chase-Lansdale, P. L., Wakschlag, L. S., & Brooks-Gunn, J. (1995). A psychological perspective on the development of caring in children and youth: The role of the family. *Journal of Adolescence*, 18(5), 515–556. <https://doi.org/10.1006/jado.1995.1037>
- De Psycholoog - Nederlands Instituut voor Psychologen. (2023, 6 oktober). Bestaat de klimaatdepressie? | De Psycholoog. De Psycholoog. <https://www.tijdschriftdepsycholoog.nl/artikelen/bestaat-klimaat-depressie/>
- Dietz, T., Shwom, R. L., & Whitley, C. T. (2020). Climate change and society. *Annual Review of Sociology*, 46, 135–158. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-121919-054614>
- Dinesen, P. T., & Sønderskov, K. M. (2015). Ethnic Diversity and Social Trust: Evidence from the Micro-Context. *American Sociological Review*, 80(3), 550-573. <https://doi.org/10.1177/0003122415577989>
- Eisenberg, N., Fabes, R. A., & Spinrad, T. L. (2007). Prosocial development. In W. Damon, R. M. Lerner, & N. Eisenberg (Eds.), *Handbook of child psychology* (6th ed., Vol. 3, pp. 646–718). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9780470147658.chpsy0311>
- Erikson, E. H. (1959). *Identity and the life cycle*. International Universities Press. <http://childdevpsychology.yolasite.com/resources/theory%20of%20identity%20erikson.pdf>
- Gaertner, S., Dovidio, J., Nier, J., Banker, B., Ward, C., Houlette, M., & Loux, S. (2000). The common ingroup identity model for reducing intergroup bias: progress and challenges. In D. Capozza, R. Brown (Eds.) *The common ingroup identity model for reducing intergroup bias: Progress and challenges* (pp. 133-148). SAGE Publications Ltd, <https://doi.org/10.4135/9781446218617.n9>
- Gaertner, S. L., & Dovidio, J. F. (2005). Understanding and Addressing Contemporary Racism: From Aversive Racism to the Common Ingroup Identity Model. *Journal of Social Issues*, 61(3), 615–639. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.2005.00424.x>
- Hagel, M. L., Trutzenberg, F., & Eid, M. (2022). Perceived parenting and identification with all humanity: Insights from England and Germany. *Frontiers in Psychology*, 13, 924562. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.924562>
- Hamer, K., López Pérez, D., Drogosz, M., & Goworek, H. (2022). The dynamics of dyadic interactions between people of different ethnicities depend on their identification with all humanity. *Scientific reports*, 12(1), 21671. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-25905-9>

- Hamer, K. & McFarland, S. (2023). The role of early intergroup experiences for identification with all humanity in adulthood. *Frontiers in Psychology*, 14, 1042602.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1042602>
- Hodges, J.M., & Gore, J. S. (2019). Social connections and well-being: With whom do you identify and why? *Psychological Studies*, (64)(4), 436-446.
<https://doi.org/10.1007/s12646-019-00506-1>
- Kros, M., & Hewstone, M. (2020). Negative and positive interethnic contact and the association of ethnic neighbourhood composition with trust, cohesion, and prejudice. *European Sociological Review*, 36(6), 937–956. <https://doi.org/10.1093/esr/jcaa032>
- Leman, P., & Bremner, A. (2019). *EBOOK: Developmental Psychology*, 2e. McGraw Hill.
- McFarland, S., Webb, M., & Brown, D. (2012). All humanity is my ingroup: A measure and studies of identification with all humanity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 103(5), 830–853. <https://cdn.istrona.pl/iwahlab.com/media/McFarland%20Webb%20Brown%202012.pdf>
- McFarland, S., Brown, D., and Webb, M. (2013). Identification with all humanity as a moral concept and psychological construct. *Current Directions in Psychological Science*, 22(3), 194–198. <https://doi.org/10.1177/0963721412471346>
- McFarland, S., Hackett, J., Hamer, K., Katzarska-Miller, I., Malsch, A., Reese, G., & Reysen, S. (2019). Global Human Identification and Citizenship: A Review of Psychological Studies. *Political Psychology*, 40(S1), 141-171 <https://doi.org/10.1111/pops.12572>
- Munniksmma, A. (2013). Crossing ethnic boundaries: parental resistance to and consequences of adolescents' cross-ethnic friendships. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. s.n.
- Oliner, S. P., & Oliner, P. M. (1989). *The altruistic personality: rescuers of Jews in Nazi Europe*. Free Press.
- Otoni-Wilhelm, M., Estell, D.B., & Perdue, N.H. (2013). Role-modeling and conversations about giving in the socialization of adolescent charitable giving and volunteering. *Journal of Adolescence*, 37(1), 53-66.
<https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2013.10.010>

- Pettigrew, T.F. & Tropp, L.R. (2006). A Meta-Analytic Test of Intergroup Contact Theory. *Journal of Personality and Social Psychology*, 90(5), 751-783.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.90.5.751>
- Spinrad, T. L., & Eisenberg, N. (2019). Socialization of moral emotions and behavior. In D. J. Laible, G. Carlo, & L. M. Padilla-Walker (Eds.), *The Oxford handbook of parenting and moral development* (pp. 57–71). Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190638696.001.0001>
- Verhoeven, N. (2017). *Statistiek in stappen*. Boom uitgevers Amsterdam.
- Xiao, Y., Wong, K., Cheng, Q., & Yip, P. S. (2021). Understanding the better than average effect on altruism. *Frontiers in Psychology*, 11, 562846.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.562846>
- Zhou, M. (2016). Social and Individual Sources of Self-identification as Global Citizens: Evidence from the Interactive Multilevel Model. *Sociological Perspectives*, 59(1), 153–176. <http://www.jstor.org/stable/26340172>

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van de variabelen

Syntax en output

stap1 de eerste selecties in dataset is huishoudhoofdselectie, later worden er meer filters toegevoegd, maar eerst wordt er gekeken naar de originele items en variabelen met het filter huishoudhoofd

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

```
USE ALL.
```

```
COMPUTE filter_$=((positie = 1)).
```

```
VARIABLE LABELS filter_$ '(positie = 1) (FILTER)'.
```

```
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
```

```
FORMATS filter_$ (f1.0).
```

```
FILTER BY filter_$.
```

```
EXECUTE.
```

*check om te kijken hoe oud de huishoudhoofden zijn. Alleen 18+ is van belang, omdat het onderzoek vragen over de jeugd betreffen wat mensen hebben ervaren en niet wat zij nog steeds ervaren. Ieder huishoudhoofd is ouder dan 18. In de output wordt alleen naar de eerste tabel *statistics* gekeken, vandaar dat de frequentietabel verwijderd is.*

```
FREQUENCIES VARIABLES=lftdhhh
```

```
  /STATISTICS=MINIMUM MAXIMUM
```

```
  /ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

lftdhhh Age of the household head

N	Valid	4348
	Missing	0
Minimum		18
Maximum		98

Hieronder worden alle items en variabelen getoond

MONDIALE IDENTITEIT

1) Frequentieverdelingen en descriptives van alle oorspronkelijke items

* Mondiale identiteit wordt gemeten met een schaal van twee items: aab2a155 en aab22a201.*

```
FREQUENCIES VARIABLES=aab22a155 aab22a201
```

```
  /NTILES=4
```

```
  /ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

		aab22a155 To what extent do you feel involved in the living conditions of the following groups of people? People around the world	aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world
N	Valid	1915	1899
	Missing	2433	2449
Percentiles	25	3,00	2,00
	50	4,00	3,00
	75	4,00	3,00

Frequency Table

aab22a155 To what extent do you feel involved in the living conditions of the following groups of people? People around the world

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Very strongly	18	,4	,9	,9
	2 Strongly	99	2,3	5,2	6,1
	3 To some degree	725	16,7	37,9	44,0
	4 Not very strongly	704	16,2	36,8	80,7
	5 Not at all	285	6,6	14,9	95,6
	8 don't know	51	1,2	2,7	98,3
	9 no answer	33	,8	1,7	100,0
	Total	1915	44,0	100,0	
Missing	System	2433	56,0		
Total		4348	100,0		

aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 strongly connected	93	2,1	4,9	4,9
	2 connected	616	14,2	32,4	37,3
	3 not very connected	757	17,4	39,9	77,2
	4 not at all connected	340	7,8	17,9	95,1

	8 don't know	60	1,4	3,2	98,3
	9 no answer	33	,8	1,7	100,0
	Total	1899	43,7	100,0	
Missing	System	2449	56,3		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=aab22a155 aab22a201

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
aab22a155 To what extent do you feel involved in the living conditions of the following groups of people? People around the world	1915	1	9	3,83	1,284
aab22a201 How much of a connection do you feel with ... The world	1899	1	9	3,02	1,454
Valid N (listwise)	1899				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?

Beide items zijn eerst gehercodeerd zodat de laagste score 0 is, daarnaast zijn de antwoordopties 8 en 9 missings gemaakt.

RECODE aab22a155 (1=0) (2=1) (3=2) (4=3) (5=4) (8=SYSMIS) (9=SYSMIS) INTO A_aab22a155.

EXECUTE.

RECODE aab22a201 (1=0) (2=1) (3=2) (4=3) (8=SYSMIS) (9=SYSMIS) INTO A_aab22a201.

EXECUTE.

spiegel zodat hogere score een grotere mondiale identiteit betekend

RECODE A_aab22a155 (4=0) (3=1) (2=2) (1=3) (0=4) INTO SA_aab22a155.

EXECUTE.

RECODE A_aab22a201 (3=0) (2=1) (1=2) (0=3) INTO SA_aab22a201.

EXECUTE.

de variabelen zijn vermenigvuldigd, zodat ze nu dezelfde range hebben van 0 tot 12. Dit is vervolgens ook gecheckt door de frequentietabel te bekijken.

COMPUTE Vsa_aab22a155=(SA_aab22a155 * 3).

EXECUTE.

COMPUTE Vsa_aab22a201=(SA_aab22a201 * 4).

EXECUTE.

FREQUENCIES VARIABLES=Vsa_aab22a155 Vsa_aab22a201

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

		Statistics	
		Vsa_aab22a155	Vsa_aab22a201
N	Valid	1831	1806
	Missing	2517	2542
Percentiles	25	3,0000	4,0000
	50	3,0000	4,0000
	75	6,0000	8,0000

Frequency Table

Vsa_aab22a155					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	285	6,6	15,6	15,6
	3,00	704	16,2	38,4	54,0
	6,00	725	16,7	39,6	93,6
	9,00	99	2,3	5,4	99,0
	12,00	18	,4	1,0	100,0
	Total	1831	42,1	100,0	
Missing	System	2517	57,9		
Total		4348	100,0		

Vsa_aab22a201					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	340	7,8	18,8	18,8
	4,00	757	17,4	41,9	60,7
	8,00	616	14,2	34,1	94,9
	12,00	93	2,1	5,1	100,0
	Total	1806	41,5	100,0	
Missing	System	2542	58,5		
Total		4348	100,0		

Voordat de items samengevoegd kunnen worden tot een schaal moet gekeken worden hoe goed de items bij elkaar passen. Aan de hand van de Cronbach's alpha en de correlatiematrix.

* Alpha is groot genoeg om de schaal als betrouwbaar te zien. Daarnaast zijn de correlaties positief, de items kunnen samengevoegd worden. *

RELIABILITY

```
/VARIABLES=Vsa_aab22a155 Vsa_aab22a201
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=CORR
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	1757	40,4
	Excluded ^a	2591	59,6
	Total	4348	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,691	,706	2

Inter-Item Correlation Matrix

	Vsa_aab22a155	Vsa_aab22a201
Vsa_aab22a155	1,000	,546
Vsa_aab22a201	,546	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Vsa_aab22a155	5,0154	10,759	,546	,298	.
Vsa_aab22a201	4,1372	6,445	,546	,298	.

Als laatste stap zijn de items samengevoegd tot de schaalvariabele MondialeID. Er is gedeeld door 6 zodat de schaal minder uitgestrekt is.

COMPUTE MondialeID=MEAN(Vsa_aab22a155 + Vsa_aab22a201) / 6.

EXECUTE.

* 3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele MondialeID.*

FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

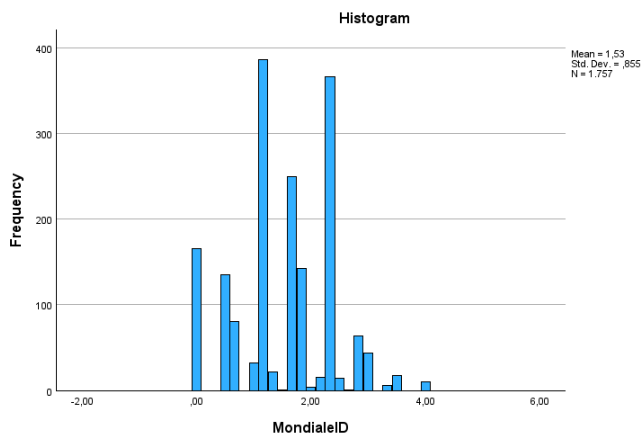
MondialeID

N	Valid	1757
	Missing	2591
Mean		1,5254
Median		1,6667
Std. Deviation		,85460
Skewness		,016
Std. Error of Skewness		,058
Kurtosis		-,452
Std. Error of Kurtosis		,117
Minimum		,00
Maximum		4,00
Percentiles	25	1,1667
	50	1,6667
	75	2,3333

MondialeID

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	166	3,8	9,4	9,4
	,50	135	3,1	7,7	17,1
	,67	81	1,9	4,6	21,7
	1,00	32	,7	1,8	23,6
	1,17	386	8,9	22,0	45,5

	1,33	22	,5	1,3	46,8
	1,50	1	,0	,1	46,8
	1,67	250	5,7	14,2	61,1
	1,83	142	3,3	8,1	69,2
	2,00	4	,1	,2	69,4
	2,17	15	,3	,9	70,2
	2,33	366	8,4	20,8	91,1
	2,50	14	,3	,8	91,9
	2,67	1	,0	,1	91,9
	2,83	64	1,5	3,6	95,6
	3,00	44	1,0	2,5	98,1
	3,33	6	,1	,3	98,4
	3,50	18	,4	1,0	99,4
	4,00	10	,2	,6	100,0
	Total	1757	40,4	100,0	
Missing	System	2591	59,6		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=MondialeID

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
MondialeID	1757	,00	4,00	1,5254	,85460
Valid N (listwise)	1757				

WARME OPVOEDINGSSTIJL OUDERS

*Er worden twee schaal variabelen gebruikt om te meten of een respondent een warme opvoeding heeft gehad van hun ouders. Er worden twee variabelen gebruikt, omdat een opvoedingsstijl erg breed is.

*Gedrag en waarden zijn een onderdeel van de opvoeding. Het gedrag is anders dan de waarden die ouders mee geven aan hun kinderen, vandaar dat het twee verschillende variabelen zijn. *

1. OPVOEDGEDRAG VAN OUDERS

1) Frequentieverdelingen en descriptives van alle oorspronkelijke items

De schaal bestaat uit oz18a308, oz18a309, oz18a310, oz18a311, oz18a312 en oz18a314.

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a308 oz18a309 oz18a310 oz18a311 oz18a312 oz18a314

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

		Statistics					
		oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.	oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	oz18a310 My parents punished me harshly, even for little things.	oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	oz18a312 My parents beat me more than I deserved.	oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.
N	Valid	1678	1678	1678	1678	1678	1678
	Missing	2670	2670	2670	2670	2670	2670
Percentiles	25	3,00	3,00	1,00	3,00	1,00	3,00
	50	4,00	4,00	2,00	4,00	1,00	4,00
	75	4,00	5,00	3,00	5,00	2,00	5,00

Frequency Table

oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	95	2,2	5,7	5,7
	2 Not very accurate	225	5,2	13,4	19,1
	3 Neutral	458	10,5	27,3	46,4
	4 More or less accurate	642	14,8	38,3	84,6
	5 Completely accurate	258	5,9	15,4	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	

Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	61	1,4	3,6	3,6
	2 Not very accurate	135	3,1	8,0	11,7
	3 Neutral	301	6,9	17,9	29,6
	4 More or less accurate	625	14,4	37,2	66,9
	5 Completely accurate	556	12,8	33,1	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a310 My parents punished me harshly, even for little things.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	608	14,0	36,2	36,2
	2 Not very accurate	574	13,2	34,2	70,4
	3 Neutral	291	6,7	17,3	87,8
	4 More or less accurate	162	3,7	9,7	97,4
	5 Completely accurate	43	1,0	2,6	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	37	,9	2,2	2,2
	2 Not very accurate	86	2,0	5,1	7,3
	3 Neutral	341	7,8	20,3	27,7
	4 More or less accurate	623	14,3	37,1	64,8
	5 Completely accurate	591	13,6	35,2	100,0

	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a312 My parents beat me more than I deserved.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	1065	24,5	63,5	63,5
	2 Not very accurate	275	6,3	16,4	79,9
	3 Neutral	211	4,9	12,6	92,4
	4 More or less accurate	81	1,9	4,8	97,3
	5 Completely accurate	46	1,1	2,7	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Not at all accurate	83	1,9	4,9	4,9
	2 Not very accurate	163	3,7	9,7	14,7
	3 Neutral	410	9,4	24,4	39,1
	4 More or less accurate	569	13,1	33,9	73,0
	5 Completely accurate	453	10,4	27,0	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=oz18a308 oz18a309 oz18a310 oz18a311 oz18a312 oz18a314

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics				
N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation

oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.	1678	1	5	3,44	1,078
oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	1678	1	5	3,88	1,071
oz18a310 My parents punished me harshly, even for little things.	1678	1	5	2,08	1,071
oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	1678	1	5	3,98	,979
oz18a312 My parents beat me more than I deserved.	1678	1	5	1,67	1,045
oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.	1678	1	5	3,68	1,117
Valid N (listwise)	1678				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?

oz18a310 en oz18a312 zijn gespiegeld, zodat een hogere score betekend dat het opvoedgedrag van de ouders warm is. Wat duidt op een warme opvoedstijl.

RECODE oz18a310 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO S_oz18a310.

EXECUTE.

RECODE oz18a312 (1=5) (2=4) (3=3) (4=2) (5=1) INTO S_oz18a312.

EXECUTE.

Voordat de items samengevoegd kunnen worden tot een schaal moet gekeken worden hoe goed de items bij elkaar passen. Aan de hand van de Cronbach's alpha en de correlatiematrix.

* Alpha is groot genoeg om de schaal als betrouwbaar te zien. De Alpha if item deleted laat zien dat de alpha afneemt zonder de items, dit betekend dat de items allemaal in de schaal passen.*

*Daarnaast zijn de correlaties positief, de items kunnen samengevoegd worden. *

RELIABILITY

/VARIABLES=S_oz18a310 S_oz18a312 oz18a308 oz18a309 oz18a311 oz18a314

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=CORR

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	1678	38,6
	Excluded ^a	2670	61,4
	Total	4348	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,830	,831	6

Inter-Item Correlation Matrix

	S_oz18a310	S_oz18a312	oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.	oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.
S_oz18a310	1,000	,691	,155	,349	,338	,353
S_oz18a312	,691	1,000	,220	,394	,378	,378
oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.	,155	,220	1,000	,578	,486	,462
oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	,349	,394	,578	1,000	,687	,647
oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	,338	,378	,486	,687	1,000	,646
oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.	,353	,378	,462	,647	,646	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
S_oz18a310	19,3182	16,519	,489	,493	,826
S_oz18a312	18,9070	16,251	,544	,510	,814
oz18a308 When I came home, my parents always asked what I had done that day.	19,7944	16,434	,495	,362	,825
oz18a309 Whenever I was having a hard time, my parents would try to comfort me.	19,3552	14,769	,730	,605	,775
oz18a311 Whenever I did something and it worked out well, my parents were proud of me.	19,2569	15,602	,693	,553	,786
oz18a314 By both words and deeds, my parents let me know that they loved me.	19,5542	14,873	,673	,512	,787

Als laatste stap zijn de items samengevoegd tot de schaalvariabele ged_ouders

```
COMPUTE Ged_ouders=MEAN(oz18a308 + oz18a309 + + oz18a311 + oz18a314 + S_oz18a310 + S_oz18a312) / 6.
```

```
EXECUTE.
```

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele ged_ouders.

```
FREQUENCIES VARIABLES=Ged_ouders
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW
```

```
KURTOSIS SEKURT
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Frequencies

Statistics

Ged_ouders

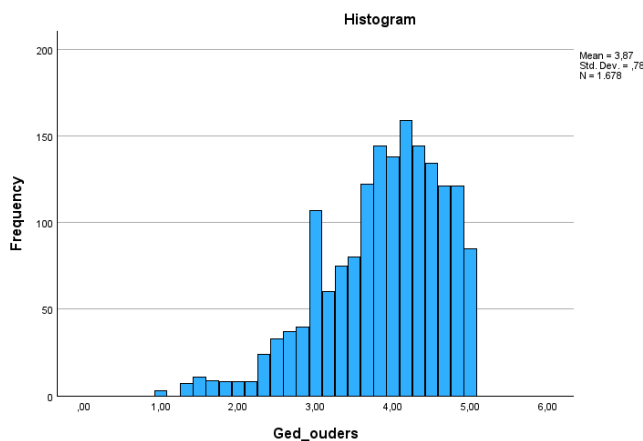
N	Valid	1678
	Missing	2670
Mean		3,8729

Median		4,0000
Std. Deviation		,78037
Skewness		-,805
Std. Error of Skewness		,060
Kurtosis		,449
Std. Error of Kurtosis		,119
Minimum		1,00
Maximum		5,00
Percentiles	25	3,3333
	50	4,0000
	75	4,5000

Ged_ouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	3	,1	,2	,2
	1,33	7	,2	,4	,6
	1,50	11	,3	,7	1,3
	1,67	9	,2	,5	1,8
	1,83	8	,2	,5	2,3
	2,00	8	,2	,5	2,7
	2,17	8	,2	,5	3,2
	2,33	24	,6	1,4	4,6
	2,50	33	,8	2,0	6,6
	2,67	37	,9	2,2	8,8
	2,83	40	,9	2,4	11,2
	3,00	107	2,5	6,4	17,6
	3,17	60	1,4	3,6	21,2
	3,33	75	1,7	4,5	25,6
	3,50	80	1,8	4,8	30,4
	3,67	122	2,8	7,3	37,7
	3,83	144	3,3	8,6	46,2
	4,00	138	3,2	8,2	54,5
	4,17	159	3,7	9,5	63,9

	4,33	144	3,3	8,6	72,5
	4,50	134	3,1	8,0	80,5
	4,67	121	2,8	7,2	87,7
	4,83	121	2,8	7,2	94,9
	5,00	85	2,0	5,1	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=Ged_ouders

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Ged_ouders	1678	1,00	5,00	3,8729	,78037
Valid N (listwise)	1678				

2. SOCIALE WAARDEN VAN OUDERS

1) Frequentieverdelingen en descriptives van alle oorspronkelijke items

De schaal bestaat uit oz18a316 en oz18a317

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a316 oz18a317

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		oz18a316 My parents taught me to take others into account.	oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.
N	Valid	1678	1678
	Missing	2670	2670
Percentiles	25	4,00	3,00
	50	4,00	4,00
	75	5,00	5,00

Frequency Table

oz18a316 My parents taught me to take others into account.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Completely disagree	24	,6	1,4	1,4
	2 Disagree	44	1,0	2,6	4,1
	3 Neutral	208	4,8	12,4	16,4
	4 Agree	806	18,5	48,0	64,5
	5 Completely agree	596	13,7	35,5	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Completely disagree	31	,7	1,8	1,8
	2 Disagree	59	1,4	3,5	5,4
	3 Neutral	363	8,3	21,6	27,0
	4 Agree	742	17,1	44,2	71,2
	5 Completely agree	483	11,1	28,8	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=oz18a316 oz18a317

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
oz18a316 My parents taught me to take others into account.	1678	1	5	4,14	,833
oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.	1678	1	5	3,95	,899
Valid N (listwise)	1678				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?

Voordat de items samengevoegd kunnen worden tot een schaal moet gekeken worden hoe goed de items bij elkaar passen. Aan de hand van de Cronbach's alpha en de correlatiematrix.

* Alpha is groot, dus de schaal is betrouwbaar. Daarnaast zijn de correlaties positief, de items kunnen samengevoegd worden. *

RELIABILITY

/VARIABLES=oz18a316 oz18a317

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=CORR

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	1678	38,6
	Excluded ^a	2670	61,4
	Total	4348	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,878	,879	2

Inter-Item Correlation Matrix

	oz18a316 My parents taught me to take others into account.	oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.
oz18a316 My parents taught me to take others into account.	1,000	,785
oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.	,785	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
oz18a316 My parents taught me to take others into account.	3,95	,809	,785	,616	.
oz18a317 My parents emphasized how important it is to help others.	4,14	,695	,785	,616	.

*Als laatste stap zijn de items samengevoegd tot de schaalvariabele SW_ouders. *

COMPUTE SW_ouders=MEAN (oz18a316 + oz18a317) / 2.

EXECUTE.

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele SW_ouders.

FREQUENCIES VARIABLES=SW_ouders

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

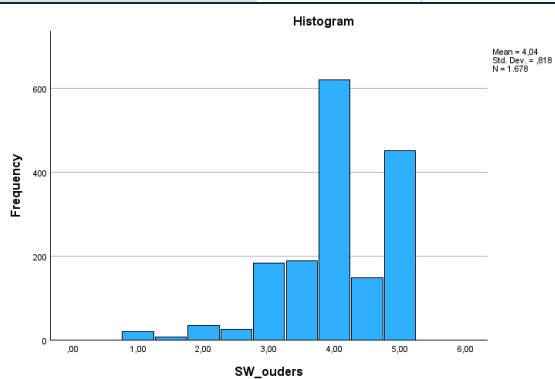
SW_ouders

N	Valid	1678
	Missing	2670
Mean		4,0408

Median		4,0000
Std. Deviation		,81849
Skewness		-,928
Std. Error of Skewness		,060
Kurtosis		1,351
Std. Error of Kurtosis		,119
Minimum		1,00
Maximum		5,00
Percentiles	25	3,5000
	50	4,0000
	75	5,0000

SW_ouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	19	,4	1,1	1,1
	1,50	7	,2	,4	1,5
	2,00	34	,8	2,0	3,6
	2,50	25	,6	1,5	5,1
	3,00	183	4,2	10,9	16,0
	3,50	189	4,3	11,3	27,2
	4,00	621	14,3	37,0	64,2
	4,50	148	3,4	8,8	73,1
	5,00	452	10,4	26,9	100,0
	Total	1678	38,6	100,0	
Missing	System	2670	61,4		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=SW_ouders

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SW_ouders	1678	1,00	5,00	4,0408	,81849
Valid N (listwise)	1678				

INTERETNISCH CONTACT TIJDENS DE JEUGD

1). Frequentieverdelingen en descriptives van alle oorspronkelijke items.

De schaal bestaat uit vm20a33, vm20a34 en vm20a35.

FREQUENCIES VARIABLES=vm20a033 vm20a034 vm20a035

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics					
		vm20a033 Most of my friends had the same ethnic background as mine	vm20a034 At school, most of the pupils had the same ethnic background as mine	vm20a035 Most of the children in my neighborhood had the same ethnic background as mine	
N	Valid	994	994	994	
	Missing	3354	3354	3354	
Percentiles	25	6,00	6,00	6,00	
	50	6,00	6,00	6,00	
	75	6,00	6,00	6,00	

Frequency Table

vm20a033 Most of my friends had the same ethnic background as mine

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Strongly disagree	22	,5	2,2	2,2
	2 Disagree	43	1,0	4,3	6,5
	3 Somewhat disagree	33	,8	3,3	9,9
	4 Neither agree nor disagree	70	1,6	7,0	16,9
	5 Somewhat agree	70	1,6	7,0	23,9

	6 Agree	511	11,8	51,4	75,4
	7 Strongly agree	245	5,6	24,6	100,0
	Total	994	22,9	100,0	
Missing	System	3354	77,1		
Total		4348	100,0		

vm20a034 At school, most of the pupils had the same ethnic background as mine

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Strongly disagree	27	,6	2,7	2,7
	2 Disagree	37	,9	3,7	6,4
	3 Somewhat disagree	29	,7	2,9	9,4
	4 Neither agree nor disagree	68	1,6	6,8	16,2
	5 Somewhat agree	86	2,0	8,7	24,8
	6 Agree	517	11,9	52,0	76,9
	7 Strongly agree	230	5,3	23,1	100,0
	Total	994	22,9	100,0	
Missing	System	3354	77,1		
Total		4348	100,0		

vm20a035 Most of the children in my neighborhood had the same ethnic background as mine

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Strongly disagree	19	,4	1,9	1,9
	2 Disagree	42	1,0	4,2	6,1
	3 Somewhat disagree	32	,7	3,2	9,4
	4 Neither agree nor disagree	59	1,4	5,9	15,3
	5 Somewhat agree	79	1,8	7,9	23,2
	6 Agree	522	12,0	52,5	75,8
	7 Strongly agree	241	5,5	24,2	100,0
	Total	994	22,9	100,0	
Missing	System	3354	77,1		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=vm20a033 vm20a034 vm20a035

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
vm20a033 Most of my friends had the same ethnic background as mine	994	1	7	5,65	1,423
vm20a034 At school, most of the pupils had the same ethnic background as mine	994	1	7	5,64	1,414
vm20a035 Most of the children in my neighborhood had the same ethnic background as mine	994	1	7	5,68	1,380
Valid N (listwise)	994				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?.

De variabelen zijn gespiegeld, zodat een hogere score meer interetnisch contact tijdens de jeugd betekend. De variabelen hebben nu een S ervoor staan, dit betekend spiegel

RECODE vm20a033 (1=7) (2=6) (3=5) (4=4) (5=3) (6=2) (7=1) INTO S_vm20a033.

EXECUTE.

RECODE vm20a034 (1=7) (2=6) (3=5) (4=4) (5=3) (6=2) (7=1) INTO S_vm20a034.

EXECUTE.

RECODE vm20a035 (1=7) (2=6) (3=5) (4=4) (5=3) (6=2) (7=1) INTO S_vm20a035.

EXECUTE.

Na het spiegelen zijn de Crpnbach's Alpha en de correlatiematrix gebruikt om te kijken of de items samen een betrouwbare schaal kunnen vormen.

*Alpha is groot, dus de schaal is betrouwbaar. *De Alpha if item deleted* laat zien dat de alpha afneemt zonder de items, dit betekent dat de items allemaal in de schaal passen.*

De correlaties zijn positief, de items kunnen samengevoegd worden.

RELIABILITY

/VARIABLES=S_vm20a033 S_vm20a034 S_vm20a035

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=CORR

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	994	22,9
	Excluded ^a	3354	77,1
	Total	4348	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,893	,893	3

Inter-Item Correlation Matrix

	S_vm20a033	S_vm20a034	S_vm20a035
S_vm20a033	1,000	,721	,700
S_vm20a034	,721	1,000	,786
S_vm20a035	,700	,786	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
S_vm20a033	4,6811	6,971	,752	,566	,880
S_vm20a034	4,6650	6,676	,817	,676	,823
S_vm20a035	4,7123	6,922	,801	,655	,838

*Als laatste stap zijn de items samengevoegd tot de schaalvariabele IEcontact_jeugd
 COMPUTE IEcontact_jeugd=MEAN (S_vm20a033 + S_vm20a034 + S_vm20a035) / 3.
 EXECUTE.

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele IEcontact_jeugd.
 FREQUENCIES VARIABLES=IEcontact_jeugd
 /NTILES=4
 /STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW
 KURTOSIS SEKURT
 /HISTOGRAM
 /ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

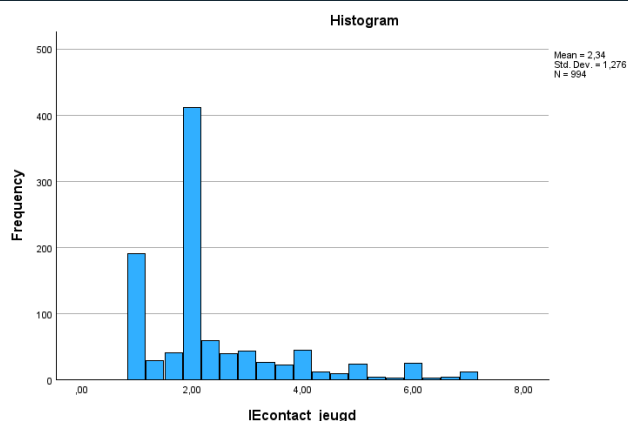
IEcontact_jeugd

N	Valid	994
	Missing	3354
Mean		2,3431
Median		2,0000
Std. Deviation		1,27552
Skewness		1,588
Std. Error of Skewness		,078
Kurtosis		2,494
Std. Error of Kurtosis		,155
Minimum		1,00
Maximum		7,00
Percentiles	25	1,6667
	50	2,0000
	75	2,6667

IEcontact_jeugd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	191	4,4	19,2	19,2
	1,33	28	,6	2,8	22,0
	1,67	40	,9	4,0	26,1
	2,00	412	9,5	41,4	67,5
	2,33	59	1,4	5,9	73,4
	2,67	39	,9	3,9	77,4
	3,00	43	1,0	4,3	81,7
	3,33	26	,6	2,6	84,3
	3,67	22	,5	2,2	86,5
	4,00	44	1,0	4,4	90,9
	4,33	12	,3	1,2	92,2
	4,67	9	,2	,9	93,1
	5,00	23	,5	2,3	95,4
	5,33	3	,1	,3	95,7

	5,67	2	,0	,2	95,9
	6,00	25	,6	2,5	98,4
	6,33	2	,0	,2	98,6
	6,67	3	,1	,3	98,9
	7,00	11	,3	1,1	100,0
	Total	994	22,9	100,0	
Missing	System	3354	77,1		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=IEcontact_jeugd

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
IEcontact_jeugd	994	1,00	7,00	2,3431	1,27552
Valid N (listwise)	994				

CONTROLEVARIABLEN

1.GESLACHT

1) Frequentieverdeling en descriptives van oorspronkelijke item.

FREQUENCIES VARIABLES=geslacht

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

geslacht Gender

N	Valid	4348
---	-------	------

	Missing	0
Percentiles	25	1,00
	50	1,00
	75	2,00

geslacht Gender

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Male	2837	65,2	65,2	65,2
	2 Female	1511	34,8	34,8	100,0
	Total	4348	100,0	100,0	

DESCRIPTIVES VARIABLES=geslacht

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
geslacht Gender	4348	1	2	1,35	,476
Valid N (listwise)	4348				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?.

De antwoordopties van geslacht waren eerst 1. Male en 2. Female. Er is een dummy variabele van gemaakt waarbij 0=man en 1=vrouw.

* Dit is gedaan zodat de interpretatie van gemakkelijker werd. De stap van 0 naar 1 is duidelijker te verklaren dan van 1 naar 2. De variabele heet nu D_geslacht (met D voor dummy).*

RECODE geslacht (1=0) (2=1) INTO D_geslacht.

EXECUTE.

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele D_geslacht.

FREQUENCIES VARIABLES=D_geslacht

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

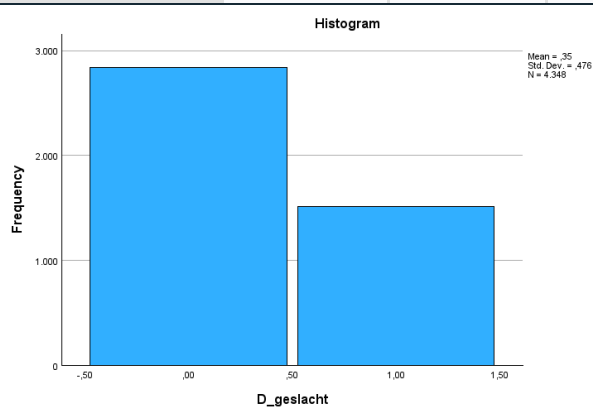
Statistics

D_geslacht

N	Valid	4348
	Missing	0
Mean		,3475
Median		,0000
Std. Deviation		,47624
Skewness		,641
Std. Error of Skewness		,037
Kurtosis		-1,590
Std. Error of Kurtosis		,074
Minimum		,00
Maximum		1,00
Percentiles	25	,0000
	50	,0000
	75	1,0000

D_geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	2837	65,2	65,2	65,2
	1,00	1511	34,8	34,8	100,0
	Total	4348	100,0	100,0	

DESCRIPTIVES VARIABLES=D_geslacht
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
---	---------	---------	------	----------------

D_geslacht	4348	,00	1,00	,3475	,47624
Valid N (listwise)	4348				

2. HERKOMSTGROEP

1) Frequentieverdeling en descriptives van oorspronkelijke item.

FREQUENCIES VARIABLES=herkomstgroep

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

herkomstgroep Origin

N	Valid	3876
	Missing	472
Percentiles	25	,00
	50	,00
	75	,00

herkomstgroep Origin

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0 Dutch background	3094	71,2	79,8	79,8
	101 First generation foreign, Western background	153	3,5	3,9	83,8
	102 First generation foreign, non-western background	232	5,3	6,0	89,8
	201 Second generation foreign, Western background	246	5,7	6,3	96,1
	202 Second generation foreign, non-western background	151	3,5	3,9	100,0
	Total	3876	89,1	100,0	
Missing	System	472	10,9		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=herkomstgroep

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
herkomstgroep Origin	3876	0	202	30,72	65,090
Valid N (listwise)	3876				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?.

De variabele is gehercodeerd tot een dummy variabele, omdat er in dit onderzoek interesse is in het verschil tussen autochtonen en niet autochtonen. Antwoordoptie 999. is SYSMISS gemaakt.

RECODE herkomstgroep (0=0) (101=1) (102=1) (201=1) (202=1) (999=SYSMIS) INTO D_herkomst.
EXECUTE.

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele D_herkomst.

FREQUENCIES VARIABLES=D_herkomst

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

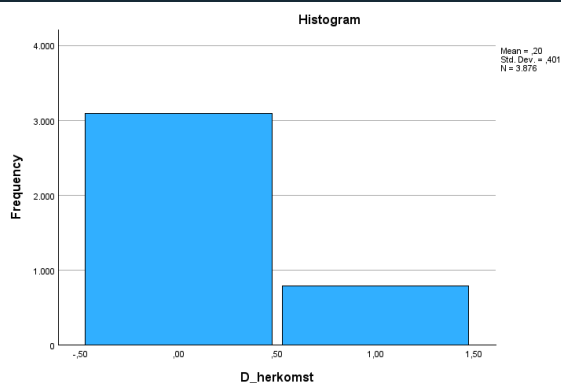
Statistics

D_herkomst

N	Valid	3876
	Missing	472
Mean		,2018
Median		,0000
Std. Deviation		,40136
Skewness		1,487
Std. Error of Skewness		,039
Kurtosis		,211
Std. Error of Kurtosis		,079
Minimum		,00
Maximum		1,00
Percentiles	25	,0000
	50	,0000
	75	,0000

D_herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	3094	71,2	79,8	79,8
	1,00	782	18,0	20,2	100,0
	Total	3876	89,1	100,0	
Missing	System	472	10,9		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=D_herkomst
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
D_herkomst	3876	,00	1,00	,2018	,40136
Valid N (listwise)	3876				

OPLEIDINGSNIVEAU VAN OUDERS

1) Frequentieverdeling en descriptives van de oorspronkelijke items.

De schaal bestaat uit oz18a269 oz18a271.

FREQUENCIES VARIABLES=oz18a269 oz18a271

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

Statistics

		oz18a269 What is/was your father's highest completed education?	oz18a271 What is/was your mother's highest completed education?
N	Valid	1486	1510

	Missing	2862	2838
Percentiles	25	3,00	2,00
	50	3,00	3,00
	75	6,00	5,00

Frequency Table

oz18a269 What is/was your father's highest completed education?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 No completed education	64	1,5	4,3	4,3
	2 Primary school	267	6,1	18,0	22,3
	3 VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO (lower/intermediate secondary education; US: junior high school)	512	11,8	34,5	56,7
	4 HAVO / VWO (higher/pre-university secondary education; US: senior high school)	53	1,2	3,6	60,3
	5 MBO (intermediate professional education; US: junior college)	184	4,2	12,4	72,7
	6 HBO (higher professional education; US: college)	236	5,4	15,9	88,6
	7 University	129	3,0	8,7	97,2
	8 Other, namely:	41	,9	2,8	100,0
	Total	1486	34,2	100,0	
Missing	98 I don't know	175	4,0		
	99 I'd rather not say	19	,4		
	System	2668	61,4		
	Total	2862	65,8		
Total		4348	100,0		

oz18a271 What is/was your mother's highest completed education?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 No completed education	75	1,7	5,0	5,0
	2 Primary school	381	8,8	25,2	30,2

	3 VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO (lower/intermediate secondary education; US: junior high school)	607	14,0	40,2	70,4
	4 HAVO / VWO (higher/pre-university secondary education; US: senior high school)	45	1,0	3,0	73,4
	5 MBO (intermediate professional education; US: junior college)	170	3,9	11,3	84,6
	6 HBO (higher professional education; US: college)	153	3,5	10,1	94,8
	7 University	53	1,2	3,5	98,3
	8 Other, namely:	26	,6	1,7	100,0
	Total	1510	34,7	100,0	
Missing	98 I don't know	151	3,5		
	99 I'd rather not say	19	,4		
	System	2668	61,4		
	Total	2838	65,3		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=oz18a269 oz18a271

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
oz18a269 What is/was your father's highest completed education?	1486	1	8	3,98	1,853
oz18a271 What is/was your mother's highest completed education?	1510	1	8	3,43	1,627
Valid N (listwise)	1456				

2) Welke bewerkingen heb je op de variabele uitgevoerd?

*Beide items hadden de volgende antwoordmogelijkheden: 1. Geen opleiding voltooid; 2. Basisonderwijs; 3. VMBO, LBO, MULO, ULO, MAVO; 4. HAVO / VWO; 5. MBO; 6. HBO; 7. Universiteit; *

* 8. Anders, namelijk: {oz18a270}; 98. Ik weet het niet 99. Ik wil het niet zeggen.*

Hiervan zijn antwoordopties 8 (anders, namelijk) (oz18a270) , 98 (ik weet het niet) en 99 (ik wil het niet zeggen) als missende waarden gemaakt.

8 (anders, namelijk) (oz28a270) zit ook in de missende waarden, omdat een open antwoord moeilijk is om te vergelijken en om er betekenis aan te geven. Daarnaast is het ook een ander item dat niet is opgenomen in de dataset

```
RECODE oz18a269 (1=1) (2=2) (3=3) (4=4) (5=5) (6=6) (7=7) (8=SYSMIS) (98=SYSMIS)
(99=SYSMIS) INTO
```

```
H_oplVader.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE oz18a271 (1=1) (2=2) (3=3) (4=4) (5=5) (6=6) (7=7) (8=SYSMIS) (98=SYSMIS)
(99=SYSMIS) INTO
```

```
H_oplMoeder.
```

```
EXECUTE.
```

Na het hercoderen zijn de Crpnbach's Alpha en de correlatiematrix gebruikt om te kijken of de items samen een betrouwbare schaal kunnen vormen.

Alpha is groot, dus de schaal is betrouwbaar. De correlaties zijn positief, de items kunnen samengevoegd worden.

```
RELIABILITY
```

```
/VARIABLES=H_oplVader H_oplMoeder
```

```
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
```

```
/MODEL=ALPHA
```

```
/STATISTICS=CORR
```

```
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	1407	32,4
	Excluded ^a	2941	67,6
	Total	4348	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,773	,778	2

Inter-Item Correlation Matrix

H_oplVader	H_oplMoeder
------------	-------------

H_oplVader	1,000	,636
H_oplMoeder	,636	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
H_oplVader	3,3731	2,339	,636	,405	.
H_oplMoeder	3,8628	3,043	,636	,405	.

* Als laatste stap is de schaalvariabele OplOuders gemaakt*

COMPUTE OplOuders=MEAN(H_oplVader + H_oplMoeder) / 2.

EXECUTE.

3) Frequentieverdeling en descriptives van de uiteindelijke variabele OplOuders

FREQUENCIES VARIABLES=OplOuders

/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

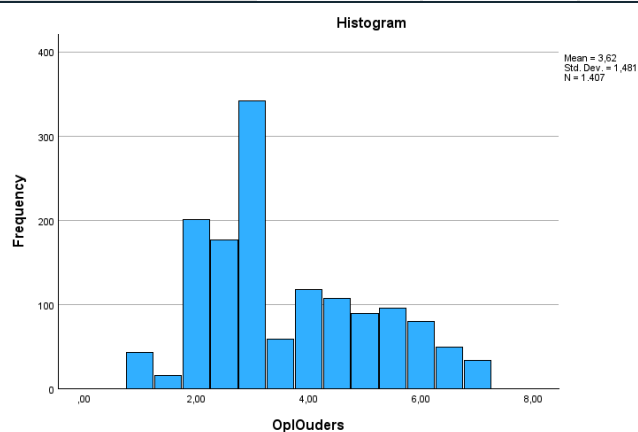
Statistics

OplOuders

N	Valid	1407
	Missing	2941
Mean		3,6180
Median		3,0000
Std. Deviation		1,48125
Skewness		,523
Std. Error of Skewness		,065
Kurtosis		-,650
Std. Error of Kurtosis		,130
Minimum		1,00
Maximum		7,00
Percentiles	25	2,5000

50	3,0000
75	4,5000

OplOuders					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	43	1,0	3,1	3,1
	1,50	15	,3	1,1	4,1
	2,00	201	4,6	14,3	18,4
	2,50	176	4,0	12,5	30,9
	3,00	342	7,9	24,3	55,2
	3,50	59	1,4	4,2	59,4
	4,00	118	2,7	8,4	67,8
	4,50	107	2,5	7,6	75,4
	5,00	89	2,0	6,3	81,7
	5,50	95	2,2	6,8	88,5
	6,00	80	1,8	5,7	94,2
	6,50	49	1,1	3,5	97,7
	7,00	33	,8	2,3	100,0
	Total	1407	32,4	100,0	
Missing	System	2941	67,6		
Total		4348	100,0		

DESCRIPTIVES VARIABLES=OplOuders
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
OplOuders	1407	1,00	7,00	3,6180	1,48125
Valid N (listwise)	1407				

Voor het uitvoeren van de analyse worden de missende waarden verwijderd uit de variabelen. Dit is gedaan in drie verschillende stappen. De eerste stap was het selecteren op huishoudhoofden, deze stap is aan het begin gemaakt.

De tweede stap is het selecteren van huishoudhoofden die alle vier de vragenlijsten hebben ontvangen (itemnonrespons). De derde stap is het verwijderen van respondenten die geen antwoord hebben gegeven op de vragen (selectieve nonrespons).

Stap 2 itemnonrespons

USE ALL.

COMPUTE filter_\$=((positie = 1) & (aab22a_m > 0) & (oz18a_m > 0) & (vm20a_m > 0)).

VARIABLE LABELS filter_\$ '(positie = 1) & (aab22a_m > 0) & (oz18a_m > 0) & (vm20a_m > 0) (FILTER)'.
 VALUE LABELS filter_\$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.

FORMATS filter_\$ (f1.0).

FILTER BY filter_\$.

EXECUTE.

Check om te kijken hoeveel missende waarden de variabelen nu nog hebben.

Er is te zien dat bij alle variabelen het aantal missende waarden fors afnemen of zelfs 0 zijn. MondialeID, D_herkomst en OplOuders houden nog wel missende waarden over.

FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID Ged_ouders SW_ouders IEcontact_jeugd D_geslacht D_herkomst

OplOuders

/NTILES=4

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

		Statistics						
		Mondiale ID	Ged_ouders	SW_ouders	IEcontact_jeugd	D_geslacht	D_herkomst	OplOuders
N	Valid	326	345	345	345	345	339	299
	Missing	19	0	0	0	0	6	46
Percentiles	25	1,1667	3,4167	3,5000	2,0000	,0000	,0000	2,5000
	50	1,6667	4,0000	4,0000	2,0000	,0000	,0000	3,0000
	75	2,3333	4,5000	5,0000	2,8333	1,0000	,0000	4,5000

Frequency Table

MondialeID					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	27	7,8	8,3	8,3
	,50	14	4,1	4,3	12,6
	,67	15	4,3	4,6	17,2
	1,00	6	1,7	1,8	19,0
	1,17	74	21,4	22,7	41,7
	1,33	6	1,7	1,8	43,6
	1,67	47	13,6	14,4	58,0
	1,83	28	8,1	8,6	66,6
	2,17	5	1,4	1,5	68,1
	2,33	75	21,7	23,0	91,1
	2,50	1	,3	,3	91,4
	2,83	17	4,9	5,2	96,6
	3,00	5	1,4	1,5	98,2
	3,50	3	,9	,9	99,1
	4,00	3	,9	,9	100,0
	Total	326	94,5	100,0	
Missing	System	19	5,5		
Total		345	100,0		

Ged_ouders					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,33	1	,3	,3	,3
	1,67	2	,6	,6	,9
	1,83	1	,3	,3	1,2
	2,00	2	,6	,6	1,7
	2,17	3	,9	,9	2,6
	2,33	7	2,0	2,0	4,6
	2,50	6	1,7	1,7	6,4
	2,67	6	1,7	1,7	8,1
	2,83	9	2,6	2,6	10,7

3,00	19	5,5	5,5	16,2
3,17	12	3,5	3,5	19,7
3,33	18	5,2	5,2	24,9
3,50	23	6,7	6,7	31,6
3,67	21	6,1	6,1	37,7
3,83	31	9,0	9,0	46,7
4,00	25	7,2	7,2	53,9
4,17	32	9,3	9,3	63,2
4,33	28	8,1	8,1	71,3
4,50	20	5,8	5,8	77,1
4,67	26	7,5	7,5	84,6
4,83	32	9,3	9,3	93,9
5,00	21	6,1	6,1	100,0
Total	345	100,0	100,0	

SW_ouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	4	1,2	1,2	1,2
	2,00	6	1,7	1,7	2,9
	2,50	5	1,4	1,4	4,3
	3,00	39	11,3	11,3	15,7
	3,50	36	10,4	10,4	26,1
	4,00	128	37,1	37,1	63,2
	4,50	27	7,8	7,8	71,0
	5,00	100	29,0	29,0	100,0
	Total	345	100,0	100,0	

IEcontact_jeugd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	56	16,2	16,2	16,2
	1,33	10	2,9	2,9	19,1
	1,67	11	3,2	3,2	22,3
	2,00	147	42,6	42,6	64,9

2,33	19	5,5	5,5	70,4
2,67	16	4,6	4,6	75,1
3,00	15	4,3	4,3	79,4
3,33	10	2,9	2,9	82,3
3,67	7	2,0	2,0	84,3
4,00	13	3,8	3,8	88,1
4,33	7	2,0	2,0	90,1
4,67	3	,9	,9	91,0
5,00	9	2,6	2,6	93,6
5,33	1	,3	,3	93,9
5,67	2	,6	,6	94,5
6,00	12	3,5	3,5	98,0
6,67	1	,3	,3	98,3
7,00	6	1,7	1,7	100,0
Total	345	100,0	100,0	

D_geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	201	58,3	58,3	58,3
	1,00	144	41,7	41,7	100,0
	Total	345	100,0	100,0	

D_herkomst

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	276	80,0	81,4	81,4
	1,00	63	18,3	18,6	100,0
	Total	339	98,3	100,0	
Missing	System	6	1,7		
Total		345	100,0		

OpIouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
--	--	-----------	---------	---------------	--------------------

Valid	1,00	10	2,9	3,3	3,3
	1,50	3	,9	1,0	4,3
	2,00	56	16,2	18,7	23,1
	2,50	35	10,1	11,7	34,8
	3,00	72	20,9	24,1	58,9
	3,50	10	2,9	3,3	62,2
	4,00	36	10,4	12,0	74,2
	4,50	21	6,1	7,0	81,3
	5,00	15	4,3	5,0	86,3
	5,50	13	3,8	4,3	90,6
	6,00	13	3,8	4,3	95,0
	6,50	8	2,3	2,7	97,7
	7,00	7	2,0	2,3	100,0
	Total	299	86,7	100,0	
Missing	System	46	13,3		
Total		345	100,0		

Stap 3 selectieve nonrespons.

```
COMPUTE Misval=MISSING(MondialeID) + MISSING(Ged_ouders) + MISSING(SW_ouders) +
MISSING(IEcontact_jeugd) + MISSING(D_geslacht) + MISSING(D_herkomst) +
MISSING(OplOuders).
```

```
EXECUTE.
```

```
USE ALL.
```

```
COMPUTE filter_$=((positie = 1) & (aab22a_m > 0) & (oz18a_m > 0) & (vm20a_m > 0) & (Misval = 0)).
```

```
VARIABLE LABELS filter_$ '(positie = 1) & (aab22a_m > 0) & (oz18a_m > 0) & (vm20a_m > 0) & '+
'(Misval = 0) (FILTER)'.
```

```
VALUE LABELS filter_$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.
```

```
FORMATS filter_$ (f1.0).
```

```
FILTER BY filter_$.
```

```
EXECUTE.
```

Check om te kijken of het aantal missende waarden nu 0 zijn voor alle variabelen en dit is het geval.

Frequentieverdelingen en descriptives van de variabelen met de filters erop.

```
FREQUENCIES VARIABLES=MondialeID Ged_ouders SW_ouders IEcontact_jeugd D_geslacht
D_herkomst
```

```
OplOuders
```


/NTILES=4

/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW

KURTOSIS SEKURT

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Frequencies

		Statistics						
		Mondiale ID	Ged_oud ers	SW_oud ers	IEcontact_je ugd	D_geslac ht	D_herko mst	OplOude rs
N	Valid	280	280	280	280	280	280	280
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		1,5810	3,9726	4,1393	2,4012	,4071	,1786	3,4161
Median		1,6667	4,0000	4,0000	2,0000	,0000	,0000	3,0000
Std. Deviation		,81844	,73665	,77614	1,31943	,49218	,38368	1,42781
Skewness		-,087	-,661	-,890	1,571	,380	1,688	,704
Std. Error of Skewness		,146	,146	,146	,146	,146	,146	,146
Kurtosis		-,202	-,037	1,246	2,134	-1,869	,854	-,202
Std. Error of Kurtosis		,290	,290	,290	,290	,290	,290	,290
Minimum		,00	1,67	1,00	1,00	,00	,00	1,00
Maximum		4,00	5,00	5,00	7,00	1,00	1,00	7,00
Percentiles	25	1,1667	3,5000	4,0000	2,0000	,0000	,0000	2,5000
	50	1,6667	4,0000	4,0000	2,0000	,0000	,0000	3,0000
	75	2,3333	4,6250	5,0000	2,6667	1,0000	,0000	4,3750

Frequency Table

		MondialeID			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	24	8,6	8,6	8,6
	,50	12	4,3	4,3	12,9
	,67	12	4,3	4,3	17,1
	1,00	4	1,4	1,4	18,6
	1,17	66	23,6	23,6	42,1
	1,33	6	2,1	2,1	44,3

1,67	41	14,6	14,6	58,9
1,83	24	8,6	8,6	67,5
2,17	4	1,4	1,4	68,9
2,33	64	22,9	22,9	91,8
2,50	1	,4	,4	92,1
2,83	13	4,6	4,6	96,8
3,00	5	1,8	1,8	98,6
3,50	2	,7	,7	99,3
4,00	2	,7	,7	100,0
Total	280	100,0	100,0	

Ged_ouders					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,67	1	,4	,4	,4
	1,83	1	,4	,4	,7
	2,00	2	,7	,7	1,4
	2,17	2	,7	,7	2,1
	2,33	5	1,8	1,8	3,9
	2,50	4	1,4	1,4	5,4
	2,67	4	1,4	1,4	6,8
	2,83	8	2,9	2,9	9,6
	3,00	8	2,9	2,9	12,5
	3,17	11	3,9	3,9	16,4
	3,33	16	5,7	5,7	22,1
	3,50	14	5,0	5,0	27,1
	3,67	17	6,1	6,1	33,2
	3,83	28	10,0	10,0	43,2
	4,00	23	8,2	8,2	51,4
	4,17	25	8,9	8,9	60,4
	4,33	25	8,9	8,9	69,3
	4,50	16	5,7	5,7	75,0
	4,67	21	7,5	7,5	82,5
	4,83	29	10,4	10,4	92,9

	5,00	20	7,1	7,1	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

SW_ouders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	2	,7	,7	,7
	2,00	5	1,8	1,8	2,5
	2,50	4	1,4	1,4	3,9
	3,00	25	8,9	8,9	12,9
	3,50	28	10,0	10,0	22,9
	4,00	105	37,5	37,5	60,4
	4,50	22	7,9	7,9	68,2
	5,00	89	31,8	31,8	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

IEcontact_jeugd

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	46	16,4	16,4	16,4
	1,33	10	3,6	3,6	20,0
	1,67	11	3,9	3,9	23,9
	2,00	124	44,3	44,3	68,2
	2,33	14	5,0	5,0	73,2
	2,67	11	3,9	3,9	77,1
	3,00	11	3,9	3,9	81,1
	3,33	7	2,5	2,5	83,6
	3,67	4	1,4	1,4	85,0
	4,00	11	3,9	3,9	88,9
	4,33	5	1,8	1,8	90,7
	4,67	1	,4	,4	91,1
	5,00	9	3,2	3,2	94,3
	5,33	1	,4	,4	94,6
	5,67	2	,7	,7	95,4
	6,00	9	3,2	3,2	98,6

	6,67	1	,4	,4	98,9
	7,00	3	1,1	1,1	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

D_geslacht

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	166	59,3	59,3	59,3
	1,00	114	40,7	40,7	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

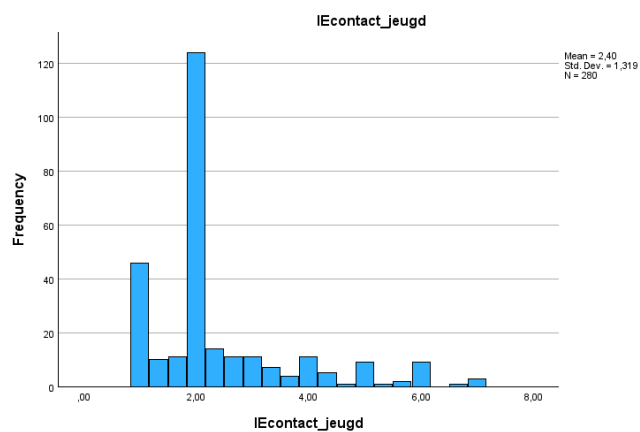
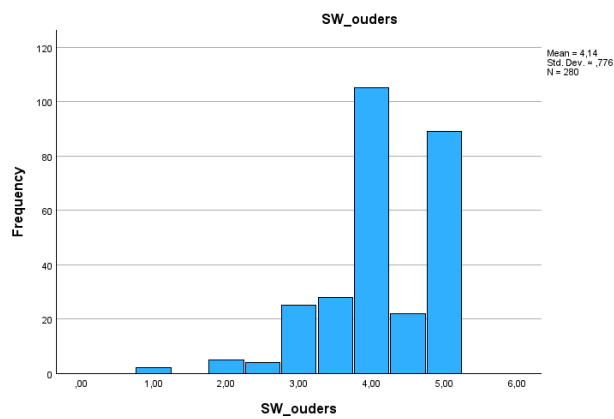
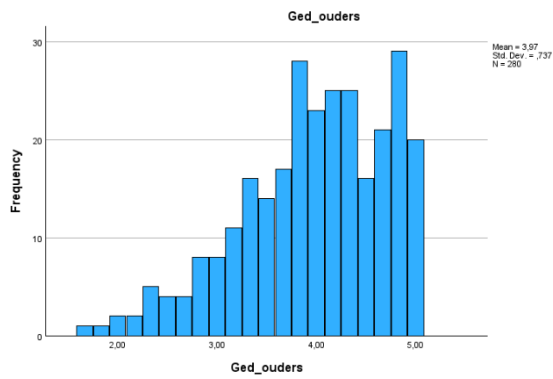
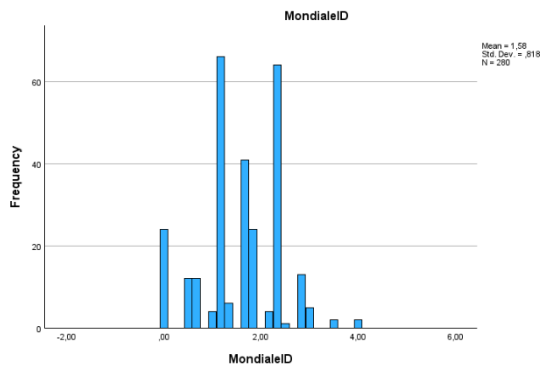
D_herkomst

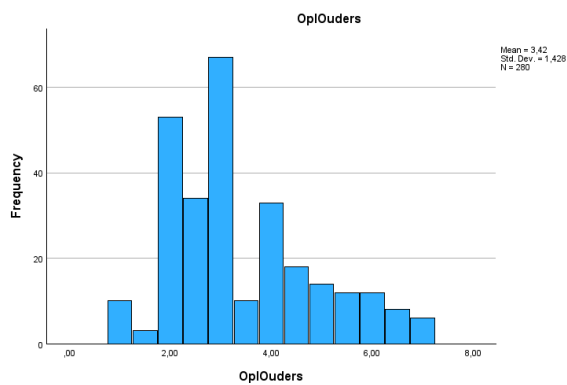
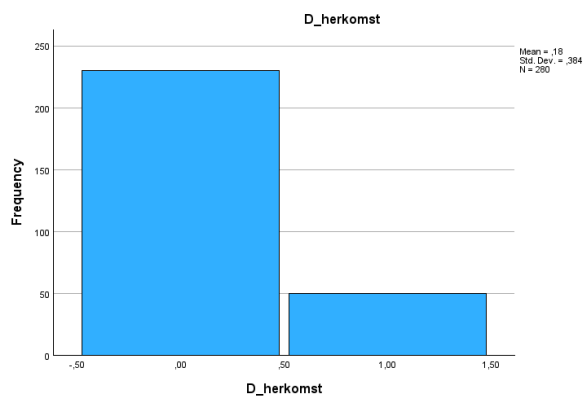
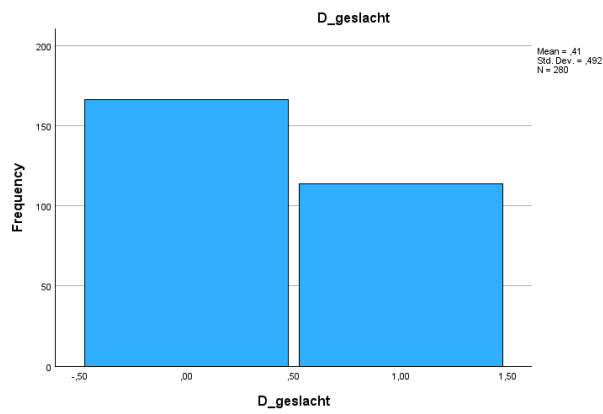
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	230	82,1	82,1	82,1
	1,00	50	17,9	17,9	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

OplOuders

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	10	3,6	3,6	3,6
	1,50	3	1,1	1,1	4,6
	2,00	53	18,9	18,9	23,6
	2,50	34	12,1	12,1	35,7
	3,00	67	23,9	23,9	59,6
	3,50	10	3,6	3,6	63,2
	4,00	33	11,8	11,8	75,0
	4,50	18	6,4	6,4	81,4
	5,00	14	5,0	5,0	86,4
	5,50	12	4,3	4,3	90,7
	6,00	12	4,3	4,3	95,0
	6,50	8	2,9	2,9	97,9
	7,00	6	2,1	2,1	100,0
	Total	280	100,0	100,0	

Histogram

DESCRIPTIVES VARIABLES=MondialeID Ged_ouders SW_ouders IEcontact_jeugd D_geslacht
D_herkomst

OpiOuders

/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

Descriptives

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
MondialeID	280	.00	4.00	1,5810	,81844
Ged_ouders	280	1,67	5,00	3,9726	,73665
SW_ouders	280	1,00	5,00	4,1393	,77614

IEcontact_jeugd	280	1,00	7,00	2,4012	1,31943
D_geslacht	280	,00	1,00	,4071	,49218
D_herkomst	280	,00	1,00	,1786	,38368
OplOuders	280	1,00	7,00	3,4161	1,42781
Valid N (listwise)	280				

Tabellen met univariate statistieken met en zonder missende waarden

Hieronder staan de univariate statistieken van de gebruikte variabelen. De eerste tabel zijn de univariate statistieken met missende waarden en de tweede tabel zijn de univariate statistieken zonder missende waarden.

Er is te zien dat er nog 280 respondenten over zijn na het verwijderen van de missende waarden. Dit komt door sprake van veel itemnonrespons. Dit betekent dat respondenten een vragenlijst niet hebben ingevuld, omdat ze deze niet ontvangen hebben. Na het selecteren op itemnonrespons waren er nog een paar missende waarden over. Dit is zijn respondenten die geen antwoord hebben gegeven op de vragenlijsten, ondanks dat ze deze wel hebben gekregen, ofwel selectieve itemnonrespons.

Er is te zien dat de gemiddelden van de variabelen zijn veranderd na het verwijderen van de missende waarden. Dit betekent dat de missende waarden wel een invloed hadden op de variabelen. De gemiddelden van mondiale identiteit en van opleidingsniveau van de ouders zijn gedaald na het verwijderen. De gemiddelden van gedrag van ouders, sociale waarden ouders en interetnisch contact tijdens de jeugd zijn toegenomen na het verwijderen. Verder is er te zien dat het percentage man en het percentage Nederlandse afkomst zijn toegenomen.

Tabel 1: : beschrijving van de opgenomen variabelen met missende waarden in de dataset: gemiddelde (standaarddeviatie), 5-number summary (minimum, maximum en percentielen) en N totale aantal respondenten.

Variabelen	Gemiddelde (standaarddeviatie)	Minimum	Maximum	N totaal
Mondiale identiteit (schaal 2 items)	1.53 (0.855)	0	4	1757
Opvoedgedrag ouders (schaal)	3.87 (0.780)	1	5	1678
Ouderlijke pro- sociale waarden (schaal)	4.04 (0.818)	1	5	1678
Interetnisch contact tijdens jeugd (schaal)	2.34 (1.276)	1	7	994
Geslacht (man=0; vrouw=1)	65.2 % man 34.8 % vrouw			4348
Herkomst (Nederlands=0; niet- Nederlands=1)	71.2 % Nederlands 18% niet- Nederlands			3876
Opleidingsniveau ouders (schaal)	3.62 (1.481)	1	7	1407

Tabel 2: : beschrijving van de opgenomen variabelen zonder missende waarden in de dataset: gemiddelde (standaarddeviatie), 5-number summary (minimum, maximum en percentielen) en N totale aantal respondenten.

Variabelen	Gemiddelde (standaarddeviatie)	Minimum	Maximum	N totaal
Mondiale identiteit (schaal 2 items)	1.58 (0.818)	0	4	280
Ouderlijk opvoedgedrag (schaal)	3.97 (0.737)	1.67	5	280
Ouderlijke pro- sociale waarden (schaal)	4.14 (0.776)	1	5	280
Interetnisch contact tijdens jeugd (schaal)	2.40 (1.319)	1	7	280
Geslacht (man=0; vrouw=1)	59.3% man 40.7% vrouw			280
Herkomst (Nederlands=0; niet- Nederlands=1)	82.1% Nederlands 17.9% niet- Nederlands			280
Opleidingsniveau ouders (schaal)	3.42 (1.428)	1	7	280

Bijlage 2: Uitgevoerde analyses

BIJLAGE 2

De correlaties tussen de variabelen zijn berekend, zonder de missende waarden in de dataset.

CORRELATIONS

/VARIABLES=MondialeID Ged_ouders SW_ouders IEcontact_jeugd D_geslacht D_herkomst OplOuders

/PRINT=TWOTAIL NOSIG FULL

/MISSING=PAIRWISE.

Correlations

		Correlations						
		Mondiale ID	Ged_oud ers	SW_oud ers	IEcontact_j eugd	D_gesla cht	D_herko mst	OplOud ers
MondialeID	Pearson Correlation	1	,138*	,153*	,129*	,179**	,133*	-,026
	Sig. (2-tailed)		,021	,010	,031	,003	,026	,667
	N	280	280	280	280	280	280	280
Ged_ouders	Pearson Correlation	,138*	1	,606**	-,064	,092	-,097	,219**
	Sig. (2-tailed)	,021		<,001	,285	,125	,106	<,001
	N	280	280	280	280	280	280	280
SW_ouders	Pearson Correlation	,153*	,606**	1	,002	,062	,055	,147*
	Sig. (2-tailed)	,010	<,001		,976	,300	,363	,014
	N	280	280	280	280	280	280	280
IEcontact_jeugd	Pearson Correlation	,129*	-,064	,002	1	,058	,500**	,030
	Sig. (2-tailed)	,031	,285	,976		,329	<,001	,617

	N	280	280	280	280	280	280	280
D_geslacht	Pearson Correlation	,179**	,092	,062	,058	1	,031	,011
	Sig. (2-tailed)	,003	,125	,300	,329		,603	,861
	N	280	280	280	280	280	280	280
D_herkomst	Pearson Correlation	,133*	-,097	,055	,500**	,031	1	,050
	Sig. (2-tailed)	,026	,106	,363	<,001	,603		,401
	N	280	280	280	280	280	280	280
OplOuders	Pearson Correlation	-,026	,219**	,147*	,030	,011	,050	1
	Sig. (2-tailed)	,667	<,001	,014	,617	,861	,401	
	N	280	280	280	280	280	280	280

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

REGRESSIEANALYSE

Er zijn twee hoofdrelaties die berekend zijn.

De eerste relatie is geanalyseerd met model 1a tot en met model 1d.

In model 1a zitten mondiale identiteit, de controle variabelen. In model 1b opvoedgedrag ouders. In model 1c sociale waarden ouders. In model 1d zijn beide toegevoegd aan model 1a.

*De tweede relatie is geanalyseerd met model 2b, hier zit mondiale identiteit, de controle variabelen en interetnisch contact tijdens de jeugd in *

Er is ook een model 3 geschat met alle variabelen erin, om te kijken of de relaties met mondiale identiteit blijven bestaan terwijl ze samen verklaren.

Model 1a en 1b

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER Ged_ouders.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	OplOuders, D_geslacht, D_herkomst ^b	.	Enter
2	Ged_ouders ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,222 ^a	,049	,039	,80233	,049	4,773	3	276	,003
2	,266 ^b	,071	,057	,79463	,022	6,374	1	275	,012

a. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,218	3	3,073	4,773	,003 ^b
	Residual	177,669	276	,644		
	Total	186,887	279			
2	Regression	13,242	4	3,311	5,243	<,001 ^c
	Residual	173,645	275	,631		
	Total	186,887	279			

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,480	,131		11,277	<,001
	D_geslacht	,291	,098	,175	2,984	,003
	D_herkomst	,275	,125	,129	2,192	,029
	OplOuders	-,020	,034	-,034	-,582	,561
2	(Constant)	,879	,271		3,239	,001
	D_geslacht	,268	,097	,161	2,757	,006
	D_herkomst	,311	,125	,146	2,487	,013
	OplOuders	-,039	,034	-,068	-1,142	,255
	Ged_ouders	,169	,067	,152	2,525	,012

a. Dependent Variable: MondialeID

Excluded Variables^a

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	Ged_ouders	,152 ^b	2,525	,012	,151	,932

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

Model 1a en 1c

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER SW_ouders.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	OplOuders, D_geslacht, D_herkomst ^b	.	Enter
2	SW_ouders ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,222 ^a	,049	,039	,80233	,049	4,773	3	276	,003
2	,264 ^b	,070	,056	,79516	,020	5,995	1	275	,015

a. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, SW_ouders

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,218	3	3,073	4,773	,003 ^b
	Residual	177,669	276	,644		

	Total	186,887	279			
2	Regression	13,008	4	3,252	5,143	<,001 ^c
	Residual	173,879	275	,632		
	Total	186,887	279			

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, SW_ouders

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,480	,131		11,277	<,001
	D_geslacht	,291	,098	,175	2,984	,003
	D_herkomst	,275	,125	,129	2,192	,029
	OplOuders	-,020	,034	-,034	-,582	,561
2	(Constant)	,899	,271		3,321	,001
	D_geslacht	,277	,097	,167	2,859	,005
	D_herkomst	,261	,124	,122	2,097	,037
	OplOuders	-,032	,034	-,055	-,935	,351
	SW_ouders	,152	,062	,144	2,448	,015

a. Dependent Variable: MondialeID

Excluded Variables^a

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	SW_ouders	,144 ^b	2,448	,015	,146	,973

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

Model 1d

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER Ged_ouders

/METHOD=ENTER SW_ouders.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	OplOuders, D_geslacht, D_herkomst ^b	.	Enter
2	Ged_ouders ^b	.	Enter
3	SW_ouders ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,222 ^a	,049	,039	,80233	,049	4,773	3	276	,003
2	,266 ^b	,071	,057	,79463	,022	6,374	1	275	,012
3	,275 ^c	,075	,059	,79411	,005	1,358	1	274	,245

a. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,218	3	3,073	4,773	,003 ^b
	Residual	177,669	276	,644		
	Total	186,887	279			
2	Regression	13,242	4	3,311	5,243	<,001 ^c
	Residual	173,645	275	,631		
	Total	186,887	279			
3	Regression	14,099	5	2,820	4,472	<,001 ^d
	Residual	172,788	274	,631		
	Total	186,887	279			

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

d. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,480	,131		11,277	<,001
	D_geslacht	,291	,098	,175	2,984	,003
	D_herkomst	,275	,125	,129	2,192	,029
	OplOuders	-,020	,034	-,034	-,582	,561
2	(Constant)	,879	,271		3,239	,001
	D_geslacht	,268	,097	,161	2,757	,006
	D_herkomst	,311	,125	,146	2,487	,013
	OplOuders	-,039	,034	-,068	-1,142	,255
	Ged_ouders	,169	,067	,152	2,525	,012
3	(Constant)	,742	,295		2,511	,013
	D_geslacht	,268	,097	,161	2,756	,006
	D_herkomst	,290	,126	,136	2,298	,022
	OplOuders	-,039	,034	-,069	-1,152	,250
	Ged_ouders	,110	,084	,099	1,315	,190
	SW_ouders	,091	,078	,086	1,165	,245

a. Dependent Variable: MondialeID

Excluded Variables ^a						
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics
						Tolerance
1	Ged_ouders	,152 ^b	2,525	,012	,151	,932
	SW_ouders	,144 ^b	2,448	,015	,146	,973
2	SW_ouders	,086 ^c	1,165	,245	,070	,620

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

Model 2a en 2b

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER IEcontact_jeugd.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	OplOuders, D_geslacht, D_herkomst ^b	.	Enter
2	IEcontact_jeugd ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,222 ^a	,049	,039	,80233	,049	4,773	3	276	,003
2	,231 ^b	,053	,040	,80206	,004	1,187	1	275	,277

a. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, IEcontact_jeugd

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,218	3	3,073	4,773	,003 ^b
	Residual	177,669	276	,644		
	Total	186,887	279			
2	Regression	9,982	4	2,495	3,879	,004 ^c
	Residual	176,906	275	,643		
	Total	186,887	279			

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, IEcontact_jeugd

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,480	,131		11,277	<,001

	D_geslacht	,291	,098	,175	2,984	,003
	D_herkomst	,275	,125	,129	2,192	,029
	OplOuders	-,020	,034	-,034	-,582	,561
2	(Constant)	1,387	,157		8,853	<,001
	D_geslacht	,286	,098	,172	2,928	,004
	D_herkomst	,196	,145	,092	1,358	,176
	OplOuders	-,020	,034	-,035	-,588	,557
	IEcontact_jeugd	,046	,042	,074	1,090	,277

a. Dependent Variable: MondialeID

Excluded Variables^a

						Collinearity Statistics
Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Tolerance
1	IEcontact_jeugd	,074 ^b	1,090	,277	,066	,748

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

Model 3

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER Ged_ouders

/METHOD=ENTER SW_ouders

/METHOD=ENTER IEcontact_jeugd.

Regression

Variables Entered/Removed^a

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	OplOuders, D_geslacht, D_herkomst ^b	.	Enter
2	Ged_ouders ^b	.	Enter
3	SW_ouders ^b	.	Enter
4	IEcontact_jeugd ^b	.	Enter

a. Dependent Variable: MondialeID

b. All requested variables entered.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,222 ^a	,049	,039	,80233	,049	4,773	3	276	,003
2	,266 ^b	,071	,057	,79463	,022	6,374	1	275	,012
3	,275 ^c	,075	,059	,79411	,005	1,358	1	274	,245
4	,283 ^d	,080	,060	,79350	,005	1,421	1	273	,234

a. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders

d. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders, IEcontact_jeugd

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	9,218	3	3,073	4,773	,003 ^b
	Residual	177,669	276	,644		
	Total	186,887	279			
2	Regression	13,242	4	3,311	5,243	<,001 ^c
	Residual	173,645	275	,631		
	Total	186,887	279			
3	Regression	14,099	5	2,820	4,472	<,001 ^d
	Residual	172,788	274	,631		
	Total	186,887	279			
4	Regression	14,994	6	2,499	3,969	<,001 ^e
	Residual	171,893	273	,630		
	Total	186,887	279			

a. Dependent Variable: MondialeID

b. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst

c. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders

d. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders

e. Predictors: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders, IEcontact_jeugd

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.
-------	-----------------------------	---------------------------	---	------

		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,480	,131		11,277	<,001
	D_geslacht	,291	,098	,175	2,984	,003
	D_herkomst	,275	,125	,129	2,192	,029
	OplOuders	-,020	,034	-,034	-,582	,561
2	(Constant)	,879	,271		3,239	,001
	D_geslacht	,268	,097	,161	2,757	,006
	D_herkomst	,311	,125	,146	2,487	,013
	OplOuders	-,039	,034	-,068	-1,142	,255
	Ged_ouders	,169	,067	,152	2,525	,012
3	(Constant)	,742	,295		2,511	,013
	D_geslacht	,268	,097	,161	2,756	,006
	D_herkomst	,290	,126	,136	2,298	,022
	OplOuders	-,039	,034	-,069	-1,152	,250
	Ged_ouders	,110	,084	,099	1,315	,190
	SW_ouders	,091	,078	,086	1,165	,245
4	(Constant)	,631	,310		2,037	,043
	D_geslacht	,262	,097	,157	2,693	,008
	D_herkomst	,205	,145	,096	1,413	,159
	OplOuders	-,040	,034	-,070	-1,166	,245
	Ged_ouders	,111	,084	,100	1,323	,187
	SW_ouders	,093	,078	,088	1,194	,234
	IEcontact_jeugd	,050	,042	,080	1,192	,234

a. Dependent Variable: MondialeID

Excluded Variables^a

Model		Beta In	t	Sig.	Partial Correlation	Collinearity Statistics Tolerance
1	Ged_ouders	,152 ^b	2,525	,012	,151	,932
	SW_ouders	,144 ^b	2,448	,015	,146	,973
	IEcontact_jeugd	,074 ^b	1,090	,277	,066	,748
2	SW_ouders	,086 ^c	1,165	,245	,070	,620
	IEcontact_jeugd	,078 ^c	1,164	,246	,070	,748
3	IEcontact_jeugd	,080 ^d	1,192	,234	,072	,747

a. Dependent Variable: MondialeID

- b. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst
- c. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders
- d. Predictors in the Model: (Constant), OplOuders, D_geslacht, D_herkomst, Ged_ouders, SW_ouders

Bijlage 3: Modelassumpties, multicollineariteit en uitbijters

Modelassumpties

Model 3 is gebruikt voor de controle van de modelassumpties.

Syntax:

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL CHANGE

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) TOLERANCE(.0001)

/NOORIGIN

/DEPENDENT MondialeID

/METHOD=ENTER D_geslacht D_herkomst OplOuders

/METHOD=ENTER Ged_ouders

/METHOD=ENTER SW_ouders

/METHOD=ENTER IEcontact_jeugd

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

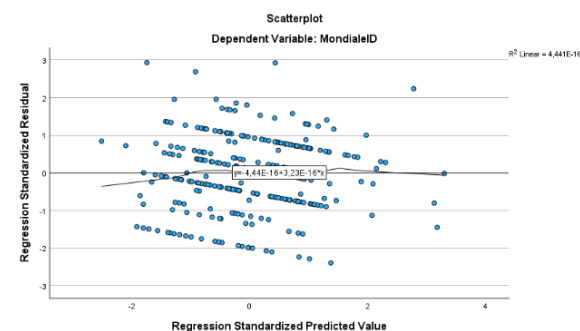
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

/SAVE COOK LEVER RESID ZRESID SRESID DFBETA DFFIT.

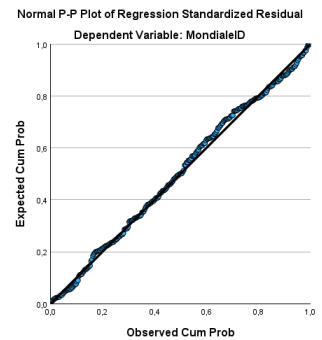
De eerste assumptie betreft onafhankelijke observaties. Zoals besproken in de methodesectie worden huishoudens willekeurig geselecteerd vanuit het bevolkingsregister van het CBS. Ieder lid van het gezin van 16 jaar of ouders mag de vragenlijsten invullen. De kans bestaat dat leden uit één gezin soortgelijke antwoorden gaven op de vragen binnen de vragenlijsten. Vandaar dat er een selectie is gemaakt op huishoudhoofden om de eerste assumptie te waarborgen.

De tweede assumptie betreft dat de afhankelijke variabele, in dit geval mondiale identiteit, een lineaire functie heeft ten opzichte van de onafhankelijke variabelen. Dit is berekend aan de hand van een scatterplot. Er lijkt geen systematische samenhang te zijn tussen afhankelijke en onafhankelijke variabelen, dit is te zien aan de extreem kleine R^2_{linear} ($R^2_{\text{linear}}=4,441\text{E-}16$). Er is een kleine afwijking in de lineariteit, omdat er ook uitbaters weergegeven zijn. Gegeven de uitbijters, lijken de punten nog redelijk willekeurig verspreid rondom de 45-gradenlijn en er is geen kromming te zien in de spreiding. Het lijkt erop dat deze assumptie niet wordt geschonden.

De derde assumptie betreft homoscedasticiteit, ofwel constante standaarddeviaties van de residuen. Voor het meten van deze assumptie is ook bovenstaande scatterplot benut. De punten lijken een gelijke spreiding te hebben. Er is een kleine toename in spreiding te zien bij hogere waarden, maar dit is geen systematische afwijking. Het lijkt erop dat de hypothese niet geschonden wordt.

De vierde assumptie betreft normaal verdeelde residuen. Voor het meten van deze assumptie is een PP-plot gemaakt. De residuen lopen, naast een hele kleine afwijking, rond de nullijn. Dit houdt in dat de residuen normaal verdeeld zijn. Het lijkt erop dat de hypothese niet geschonden wordt.

Multicollineariteit

De VIF waarden zijn berekend om te kijken of er sprake is van multicollineariteit. De VIF-scores van ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke sociale waarden duiden op onderlinge samenhang tussen de variabelen. Dit is naar verwachting, omdat zij samen de opvoedstijl van de ouders meten. Voor de toetsing van *hypothese 1* wordt naar aanleiding van de onderlinge samenhang gebruik gemaakt van *Model 1b* en *Model 1c*. Dit zijn de modellen waar de variabelen ouderlijk opvoedgedrag en ouderlijke sociale waarden apart in gemeten zijn.

- Tabel met VIF waarden:

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,517	,130		11,693	<,001		
	D_geslacht	,339	,097	,206	3,493	<,001	,998	1,002
	D_herkomst	,254	,126	,119	2,022	,044	,996	1,004
	OplOuders	-,031	,033	-,055	-,940	,348	,996	1,004
	Ged_ouders	,140	,069	,124	2,044	,042	,923	1,083
2	(Constant)	1,016	,277		3,669	<,001		
	D_geslacht	,316	,097	,192	3,254	,001	,985	1,015
	D_herkomst	,287	,126	,134	2,277	,024	,980	1,021
	OplOuders	-,047	,034	-,084	-,139	,166	,944	1,060
	Ged_ouders	,140	,069	,124	2,044	,042	,923	1,083
3	(Constant)	,830	,304		2,732	,007		
	D_geslacht	,316	,097	,192	3,254	,001	,985	1,015
	D_herkomst	,257	,127	,121	2,023	,044	,956	1,046
	OplOuders	-,049	,034	-,086	-,143	,152	,943	1,061
	Ged_ouders	,067	,085	,059	,792	,429	,605	1,652
4	(Constant)	,118	,080		1,477	,141	,633	1,580
	D_geslacht	,310	,097	,188	3,202	,002	,982	1,018
	D_herkomst	,185	,144	,087	1,291	,198	,748	1,337
	OplOuders	-,050	,034	-,087	-,145	,147	,942	1,061
	Ged_ouders	,069	,085	,061	,818	,414	,605	1,653
5	IEcontact_jeugd	,118	,080		1,479	,140	,633	1,580
	IEcontact_jeugd	,045	,042	,071	1,071	,285	,769	1,301

a. Dependent Variable: MondialeID

Mogelijke uitbijters

De vuistregels die gebruikt zijn:

- Gestudentiseerde residuen: groter dan 3 of kleiner dan -3
- Leverage: groter dan $2p/n$ met p het aantal parameters = $2(7)/280 = 0.05$
- DFFIT: groter dan $2 \cdot \sqrt{p/n} = 7/280 = 0.316$.
- DFBETA: $2/\sqrt{n} = 2/\sqrt{280} = 0.12$
- Cook's Distance: $4/n = 4/280 = 0.014$

Er zijn vier observaties die een te grote *leverage* en *Cook's Distance* hadden, zie *Tabel 3.1*. Deze observaties zijn tijdelijk verwijderd is de regressieanalyse nogmaals uitgevoerd. Het gevolg van het verwijderen was dat de significantie van één variabele binnen één model verdween. Dit was de significantie van herkomst bij *model 1c*. In *Tabel 3.2* is te zien dat de helling van herkomst in de andere modellen wel significant is. Herkomst is in *model 1c* is geel gemarkeerd en net niet meer significant $p=0.058$. Het heeft geen invloed op de conclusie over de hypothesen. Daarom is er gekozen om de observaties in de dataset te laten.

Tabel 3.1 overzicht van uitbijtende observaties:

Case	Stud. Residu	Leverage	DFFIT	DFBETA	Cook's Distance
3858	-1.550	0.069	-0.09	< 0.12	0.027
4216	1.779	0.066	0.102	<0.12	0.034
5397	-2.340	0.047	-0.096	< 0.12	0.042
9557	-1.490	0.05	-0.07	< 0.12	0.02

Tabel 3.2: Resultaten van de regressieanalyses met mondiale identiteit als afhankelijke variabele. De uitbijters zijn uit de dataset gehaald. N=276.

	Model 1a en 2a		Model 1b		Model 1c		Model 1d		Model 2b		Model 3		VIF
	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	<i>b</i>	<i>SE</i>	
Constant	1.517**	0.13	1.016**	0.277	0.923**	0.277	0.830*	0.304	1.432**	0.155	0.731*	0.317	1.013
Geslacht (0=man, 1=vrouw)	0.339**	0.097	0.316**	0.097	0.323**	0.096	0.316**	0.097	0.334**	0.097	0.310**	0.097	
Herkomst (0=autochtoon, 1=niet autochtoon)	0.254*	0.126	0.287*	0.126	0.238	0.125	0.257*	0.127	0.186	0.143	0.185	0.144	1.370
Opleidingsniveau ouders	-0.031	0.033	-0.047	0.034	-0.044	0.034	-0.049	0.034	-0.032	0.033	-0.050	0.034	1.056
Opvoedgedrag ouders			0.140*	0.069			0.067	0.085			0.069	0.085	1.684
Sociale waarden ouders					0.155*	0.064	0.118	0.080			0.118	0.080	1.614
Interetnisch contact tijdens jeugd									0.042	0.042	0.045	0.042	1.338
<i>R² adjusted</i>	0.049		0.060		0.066		0.064		0.049		0.065		
<i>F change</i>	5.765**		4.177*		5.756*		2.180		0.989		1.146		
<i>N</i>	276		276		276		276		276		276		

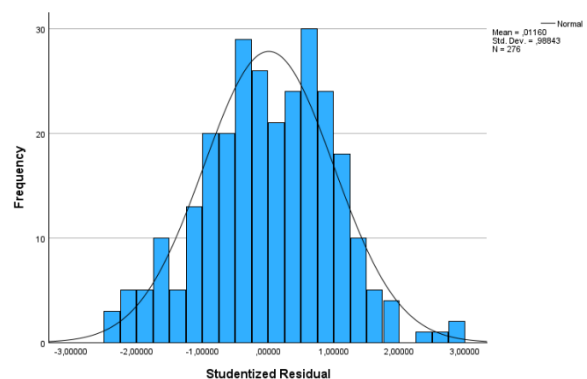
*Significant bij

p<0.05;

**Significant bij

p<0.01

In de histogram is te zien dat er één observatie groter is dan 3, maar dit punt gaat niet over de andere vuistregels heen. Vandaar dat deze niet gezien wordt als uitbijter.

Output van de regressieanalyse. Model 1c is hier te zien waarbij herkomst niet meer significant is.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,517	,130		11,693	<,001
	D_geslacht	,339	,097	,206	3,493	<,001
	D_herkomst	,254	,126	,119	2,022	,044
	OplOuders	-,031	,033	-,055	-,940	,348
2	(Constant)	,928	,277		3,349	<,001
	D_geslacht	,323	,096	,196	3,356	<,001
	D_herkomst	,238	,125	,112	1,907	,058
	OplOuders	-,044	,034	-,078	-1,322	,187
	SW_ouders	,155	,064	,142	2,399	,017

a. Dependent Variable: MondialeID